

dukkell

TROMSØ - STUDENTENES ORGAN - 8. ÅRGANG - NR. 5.

- OKTOBER - 1983.

UTROPIA

Tema: UKA



- Citrusens lov
- Postverkets rolle i overvåkningstjenesten
- Med enerett for Utopia: Jon Michelet - sannheten om mitt forhold til Tromsø



TROMSØ-STUDENTENES ORGAN

8. årgang - Nr. 5 - Okt.-Nov. 1983

Kristine Østvold (ansv.)
Marit Larsen
Berit A. Hanssen (ansv.)
Bent Are Jensen
Ole Berthelsen
Brit Digre
Jan Erik Gjernes (fotograf)

Adr.: Søndre Tollbugt. 7b, Tromsø
Tlf. 81715

Studentavisa er organ for studentene ved Univ. i Tromsø og kommer ut ca. en gang i måneden. Redaksjonen er valgt på et uavhengig radikalt grunnlag.

Annonsepris: kr. 2,50 pr. spaltemm.
Trykt i 1600 eks.

LEDER:

Hva vil vi med UKA?

Så er UKA over. Alle som har jobba livet av seg de siste månedene er blitt slynga ut i det store tomrommet etterpå: uka er over, hvilket nytt siktemål skal man ta peiling på nå?

Mange har hatt det gøy (GØY!) under uka: Michelet, Michelet, Børretzen & billig øl. Særlig gøy har de hatt det som har vært en del av maskineriet bak uka, som har havna i sentrum for tingene, der trykket er høyt og livet blir intensivt noen hakk. Man kan ikke vente særlig forståelse fra dem hvis man spør om det var bryet verdt. Sjølsagt var det det! Det er også elementær psykologi at spørsmål & kritikk ikke er det man er mest mottagelig for etter å ha jobba intenst i månedsvis. Men likevel syns vi det er viktig, nettopp nå, å avklare hva UKA egentlig var, hvilken

funksjon den hadde & hvilken funksjon vi vil at den skal ha. Noen dager før det braka løs stilte redaksjonen opp på huset for å snakke litt om disse tingene med et blanda utvalg sjefer. Vi ville vite hvilke tanker folk hadde gjort seg om hva som var hensikten med uka, og om det hadde vært noen debatt om målsetting. Det hadde det ikke. Men folk hadde tydeligvis tenkt, hver for seg. Men som en eller anna uttrykte det; en debatt om målsetting på forhånd ville rota til sakene, folk ville være for uenige. Så «målsettinga kommer etter uka». Eller: «målsetting: gul linje!» Annetsteds i avisa prøver vi å ta opp disse trådene. Og vi etterlyser reaksjoner fra folkedjupet! Hva slags UKE vil vi ha?

brev mottatt:

Hallo FMK-er

Onsdag 12. oktober møtes vi kl. 18.00 i 4. etg. på Brenn-bygget. Møtet er ment å være en oppstart på FMK-aktiviteten her i byen, vi har ikke akkurat glimret med virkekrang og arbeidslyst det siste året.

Støtt saken, met opp!

Hilsen kontaktmannen

Storebror har slått til igjen, denne gang mot FMK (Folkereising Mot Krig). FMK's avis, Ikkevold, offentliggjorde materiale om de såkalte SOSUS-stasjonene (Sound Surveillance System), som brukes til å lokalisere ubåttrafikk i Atlanteren. Forsvarssjefen Sven Hauge reagerte momentant ved å be politiet aksjonere mot avisa. Torvald Konstabel utførte jobben meget grundig, ved å raske med seg alt de fant av medlemslister i FMK, Naturvernforbundet, samt diverse «snadder», så som navnelister over Alta-demonstranter og motstandere av Innerdal-utbygginga. Grunnet en mer enn klumsete tjenestemann kommer det fram at listene har blitt kopiert, i

og for seg ikke så overraskende, men det er sjelden sånt blir bekreftet. Men; kopieringen har naturligvis skjedd ved en feil, så de har blitt makulert, sier politiet. Etter dette hendelsesforløpet står spørsmålene formelig i kø:

Kvalifiserer medlemskap i en lovlig politisk organisasjon (for eks. FMK) til overvåkning?

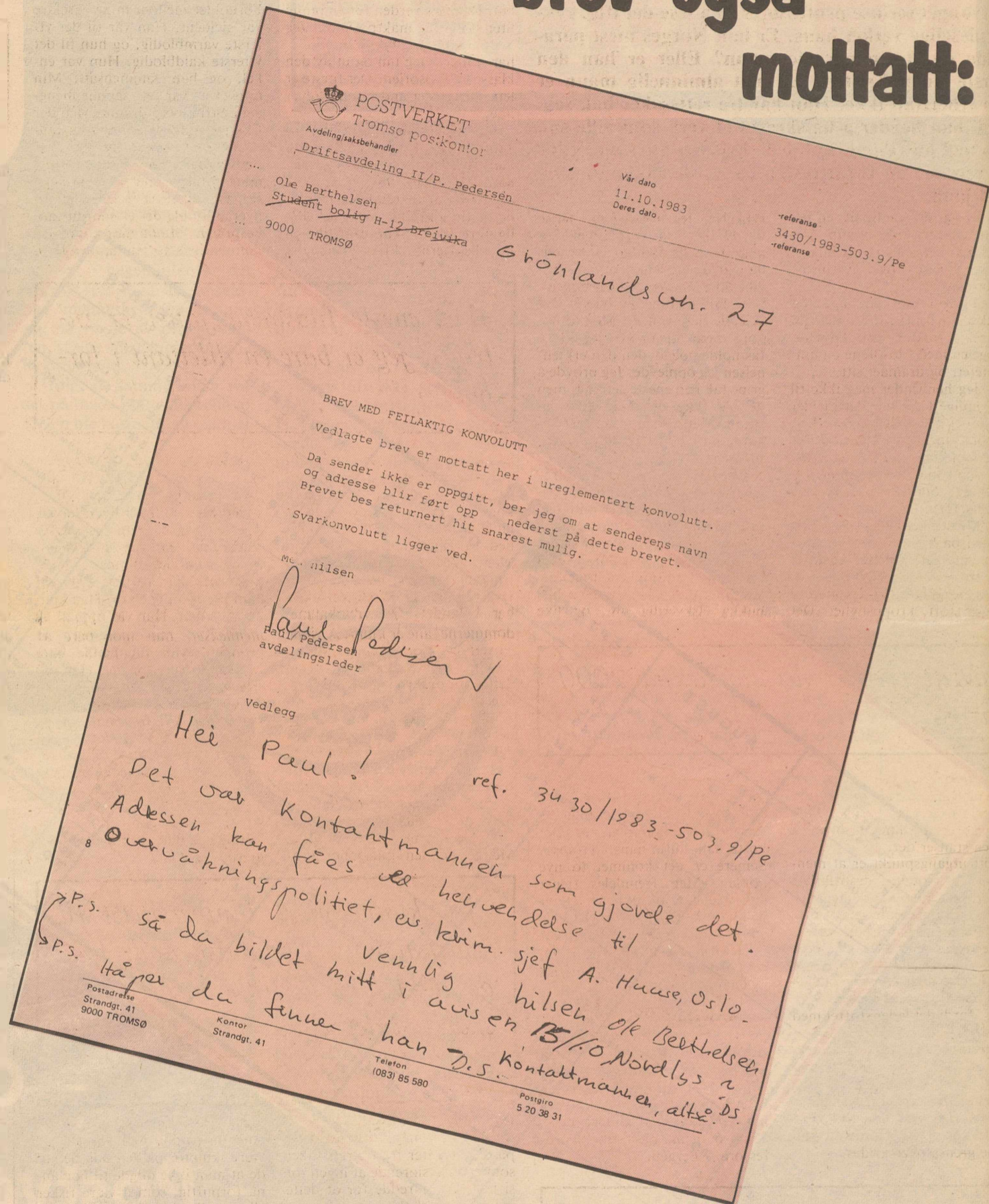
Hva har motstand mot Alta-utbygginga med «vitale norske sikkerhetsinteresser» å gjøre?

Hva er vitsen med å hemmelighetsstemple opplysninger som hvem som helst kan skaffe seg gjennom åpne kilder?

Og helt til slutt (se faksimile): driver «kontaktmannen» spionasje?

O.B.

STOREBROR I: brev også mottatt:



Regn med oss som ditt reisebyrå

Studenter, skoleelever og andre har funnet ut at det kan lønne seg å ta kontakt med oss.

Vi ordner også din feriereise, studietur o.l. i tillegg til vanlige reisebyråtjenester.



Universitetenes
Reisebyrå
Breivika - Tlf. 083/84 820.

Planlegg boligkjøp i god tid!

Medslemsskap i Tromsø Boligbyggerlag A/L gir rett til tildeling av både ny og brukt bolig etter ansiennitets- og forkjøpsrettsbestemmelse. Kom innom vårt kontor til en boligprat.

Med hilsen



Tromsø Boligbyggerlag A/L
Fr. Nansen pl. 3,
Boks 1177.
Tlf.: 85 575

STUDENTSAMSKIPNADEN

Ang. tildeling av boliger:

Tidligere har tildeling av bolig foregått gjennom uttak to ganger i året. Denne ordningen faller nå bort. Heretter vil uttak foregå hver måned, bortsett fra juli og november.

Søknadsfrist for tildeling av bolig blir derfor siste dagen i hver måned.

FILOSOFEN UTEN PORTEFØLJE —

Et portrett av Øivind R. Jensen

Oldervik-filosofen, som forøvrig ikke er fra Oldervik, men derimot fra Tromsø og dessuten p.t. bosatt i Fredrikstad, har gjesta sin fødeby etter invitasjon fra Studentsamfunnet. Brennkantina var fullsatt; de fleste er tydeligvis nysjerrig på denne merkelige mannen som har trossa seg gjennom tre rettssaker og tvunget seriøse professorer til å lese det iflg. ryktet uleselige verket hans. Er han Norges mest paranoide og stormannsgale mann? Eller er han den største siden Kristus? En helt alminnelig mann er han ivhertfall ikke. Han har tre rettssaker bak seg, fordi han hevder å ha skrevet et verk som ville snu opp ned på vestens kulturliv hvis det ble sluppet løs på verden, og fordi resten av verden ikke er enig med ham.

Han ser ganske vanlig ut: en bebrillet, mager, eldre mann (blei toogseksti nettopp), svart bukse, skjorte, vest og lysebrune cowboysko.

Han tar i mot på Saga, og snakker uavbrutt i fire timer om seg selv, flukten fra Tromsø, krangelen med filosofene og universitetet, og dramaet sitt.

— Jeg henvender meg ikke til den vanlige leser når det gjelder den objektive delen av verket, det som gjør at jeg mener det er en avhandling jeg har skrevet. Men den subjektive delen er folkelesning. *Subjektivitet* er noe som går igjen i det han sier.

— Mennesket har overutviklet hjernen på bekostning av resten av mennesket: følelse, ekstase, håp, tro, det som tilsammen er vår «sjelighet». Og dessuten er vi også stoff, kroppslighet. Det

rykkelse, jeg forsto alt. Disse øye-blikkene var korte, men hyppige. Jeg ville dødd av lykke hvis de hadde vart lenge, organismen ville ikke tålt det. Jeg var bokstavelig talt forfulgt av lykke. Det skjedde flere ganger. Men da jeg kom «ned» igjen klarte jeg ikke å fastholde noe av den den erkjennelsen jeg opplevde. Jeg prøvde å gripe tak i en eneste setning, men de ble flate og døde etter en stund. Men til slutt fikk jeg beholde det: bildet av appelsinen, sitrusens lov.

Etter Paulus-perioden brukte jeg sju nye år på å gå tilbake i mine egne spor. Dramaet mitt blei resultatet av dette.

Boka ga han ut for ti år siden, på eget forlag, etter forgielses å ha oppsøkt omtrent samtlige forlagsdirektører i landet. Han blei bukka elskverdig inn, og like

tankeverdenen deres. Derfor tør de ikke slippe meg til. Men hvor lenge kan de holde seg inne-stengt? Hvis jeg kom til skulle de ut! Filosofene er verdens simpleste mennesker. De forråder filosofien og seg selv, fordi de ikke har noe forhold til det de snakker om. De ofrer verden for en pinlig liten borgerlig maktposisjon. Jeg

har studert meg inn og ut av den klassiske filosofien. Det første er lett. Det er det andre som krever noe.

For tre år siden flytta han fra Tromsø til Fredrikstad, fordi han følte seg forfulgt og mistenkeliggjort overalt.

— De var så redd for meg at de måtte gjøre alt for å uskadeliggjøre meg. Skulpturstillinga mi blei fjerna. Fjernsynet, som

dødt i Norge. Ute i Europa er det annerledes. Hvis verket mitt hadde blitt oversatt til tysk hadde det nok blitt varmt mottatt.

Han er, som nevnt, fra Tromsø, blei født her i 1921. — Jeg er oppvokst der posthuset står nå. Min far var skulptør. Forholdet mellom mine foreldre var sjeldent. Han var til det ytterste varmblodig, og hun til det ytterste kaldblodig. Hun var enkel, og han sammensatt. Min oppvekst var et sammenhengende Strindberg-drama. Men der fikk jeg en forutsetning som andre mennesker ikke får. Det var nødvendig for meg å forstå begge mine foreldre, på deres premisser. Og siden de lå så langt fra hverandre ble det et enormt tanke-sprang. Til min mor kunne jeg komme hvis jeg sulda eller frøs.

kelig. Men så kommer jeg i en subjektiv, halvstatisk tilstand. Evnene blir dratt inn, og ut når arbeidet er ferdig. Jeg trenger en akklimatiseringsperiode både før og etter. Det er en meget subjektiv tilstand, det å skape. Jeg er mange mennesker. Og egentlig er

hus. Kulturen kan ikke skapes, den kan bare tapes. Og den er tapt. Kultur er noe som finnes i relasjoner mellom mennesker, men her i landet bor det jo ikke folk, bare organisasjoner og partier. Alt er upersonliggjort. Det er en maktelite overalt som

«Jeg kan bevise Guds eksistens. Det er menneskene som ikke eksisterer.»

alle sånn. Vi består av mange mennesker. Og det er egentlig kriteriet på vår ufattelige frihet. Men denne friheten er begrensa. Å elske, f.eks. er ikke et valg, men en dom. Vi er influert av stoffet, ikke av tanken. Bare hvis man kan gripe fatt i en tanke, en setning, og la den bore seg inn, arbeider med den, kan den bli en virkelig sannhet.

Sannheten må bli alvorlig. Kierkegaard sier at sanneheten er den subjektive fastholdelsen av noe, det begynner med tro, og dermed begynner det å bli sant, det ender i objektiv visshet. Så kommer det an på om en makter å fastholde det.

Kristendommen er en slik subjektiv fastholdelse. Evangeliene er sannhet bak eventyrkappen av tro. — Det må bli plass til den subjektive erkjennelsen, mennesket blir ikke helt uten det. Nå bruker vi bare menneskets intellekt, vår sjelighet har vi bare teoretisk bruk for. Vår tid er åndslos, sjelivet er plassert på parapsykologisk avdeling, og livet og visdommen er forvist til fanghullet. Kulturen er død, og man bruker milliarder på kultur-

manipulerer bort mennesket. Individet teller ikke, det bare telles. Individet må lære seg å unngå fellene, å bli seg sjøl og ta seg sjøl alvorlig.

Jensen beskriver seg sjøl som en ensom person, uten tilknytning til andre mennesker. — Jeg har dyrka ensomheta. Jeg har ikke forbindelser med andre mennesker, ikke venner, for da råder man ikke over sitt eget liv. Jeg er ikke influert av noen. Egentlig er jeg redd mennesker. — Men likevel er det ingen som har ønsket kontakt og nærhet mer enn meg.

Vi spør hvilke reaksjoner han har fått på boka si.

— Voldsomme! De fleste reagerer voldsomt, de blir enten rasende, noen mister forstanden i raseri. Jeg har fått redselsfulle brev, voldsomt hatefulle. Alle ragerer sterkt på et eller annet vis, de kommer i forsvarsposisjon. Jeg har noen tilhengere, men jeg utstår dem ikke. Det er ikke ærbødighet jeg vil ha, men fri tankeutveksling mellom likestilte. Men de fleste tenker ikke, vil ikke noe med livet sitt. Man må ville noe, man kan ikke bare komme som turist.

«Mitt verk er det største på 2000 år.»

er kroppen som setter grenser for tanken. Tanken kan bevege seg utover, til et visst punkt. Mitt prosjekt er å finne ut hvorfor tanken stanser der.

Mitt utgangspunkt er at mennesket er ond, destruktivt, sjøl-ødeleggende. Det ligger i stoffet. Å samle materiale på dette vil si å måtte gi opp sitt verd, å samle opp lidelse. Og kroppen, stoffet, setter grenser for hvor mye lidelse man kan tåle. Lege-mens reaksjon er at tanken oppbeves, fordi det lader stoffet med så stor lidelse at det truer organismen. Derfor møter vi grensen. Det er ett aspekt av det jeg kaller «citrusens lov». Den forklarer hvorfor vi møter grensa. Men den sier også at i visse tilfelle, for visse mennesker, kan denne grensa overskrides.

elskverdig ut av de hverdige dørene. Noen utgivelse ble det sjøl-sagt ikke før han sjøl utga de første 200 eksemplarene. Det kosta ham huset hans i Tromsø. Seinere er det kommet to nye opplag. Men fremdeles tjener han ikke noe på bøkene. De er nemlig ikke til salgs. — Det ville være galt å selge dem; jeg tør ikke. Dramaet mitt er noe hellig, noe jeg har fått, og derfor må jeg også gi det videre.

MAKTENS PYRAMIDE

Det som har skapt røre er ikke at han skrevet boka, men at han insisterer på at den er en filosofisk avhandling som kvalifiserer til doktorgraden i filosofi. Han har krevd å få disputere her i Tromsø, og har også søkt på professorat i Bergen.

— Men nå vil jeg ikke bli professor lenger. Hva skal jeg med doktorgrad og professorat, som er ti ganger mer enn det fra før? Det jeg opprinnelig hadde tenkt meg da jeg søkte var å holde de forelesningene jeg ville. Men nå vet jeg at filosofien er død på universitetene. Utdannelsen ødelegger folk, de har fått et fullstendig feil verdensbilde innpoda, og er uimottagelig for noe nytt.

— Men forresten vet filosofene at jeg kan begrunne dødsdommen over den klassiske filosofien. Jeg kan smuldre opp hele

«Det eneste filosofene fatter er intriger; jeg er bare en dilettant i forhold.»

hadde planlagt å lage et program om meg, blei stoppa. Fremdeles vet man ikke hvor den ordren kom fra. Det gikk til og med så langt at man prøvde å kjøre meg ned to ganger! Da flykta jeg. Men, sjølsagt, i Fredrikstad løp jeg rett i armene på dem igjen. Overvåkings er virkelig effektiv her i landet. Og advokatene, dommerne, alle er kjøpt. Å vinne en rettssak mot staten er sjølsagt umulig. Men i realiteten er jo dette en oppskrivning av min person som savner sidestykke.

— Jeg vet ikke egentlig hvem det er som står bak dette. Men det er nok noen utenfor Universitetet. Det er verken Haugli eller filosofiseksjonen. De mottar ordre utenfra. Men de vil ikke si hvem det er, eller de vet det ikke.

— De ser meg som en fare. Men jeg er i den situasjonen nå at

Det var det eneste hun forsto. Ikke så med min far. Han tålte ikke snakk om den slags syting. Men tanker, lidenskaper, det sjelelige, derimot, det forsto han seg på. Han var det strengeste og samtidig ømmeste menneske jeg har truffet. Det var ham jeg egentlig elska. Han kunne være nær. Han var opptatt av *mennesket*, min mor bare av kroppen. Min far hadde bare forakt til overs for det. Han var streng på dette. Jeg skulle aldri be om noe. Om jeg var sulten kunne jeg ikke ta i mot noe av andre, man skulle bære sin fatigdom med holdning. Og det sitter i meg. Å ta i mot en tallerken havregrøt, uansett hvor sulten jeg var, var som å selge sin førstefødselsrett for en rett linser, for å bruke et bibelsk bilde. Og det gjorde jeg ikke.

«Jeg kunne gjort Universitetet til sentrum for vesterlandsk ånd, hvis de hadde turt å slippe meg til. Jeg skal i stedet åpne mitt eget universitet i Fredrikstad.»

Jeg kan injurere hvem jeg vil, de tør ikke røre meg, fordi jeg sitter på dokumenter fra tre rettssaker som er så avslørende at ingen tør si noe. De er redde for at dette materialet skal komme opp igjen. Hjelm-Onstad (advokaten) så på saken etter dommen i Høyesterett. Hans konklusjon var at det var en bredt anlagt svindel. Det er en klikk med forgreininger overalt. Så for den del hjalp det meg ikke mye å flytte. Og egentlig trives jeg best nord-på, i Tromsø.

EGET INSTITUTT

Det han har planer om nå, siden han har oppgitt universitetene, er å opprette sitt eget institutt i Fredrikstad. — Egentlig burde det ligge i Tromsø, men av praktiske årsaker får det bli i Fredrikstad. Jeg har et stort hus der som jeg har tenkt å bruke til dette. De som søker dit skal ikke bli mine disipler, men lære å tenke fritt. Det kan bli sentrum for vestens åndsliv. Ellers er åndslivet

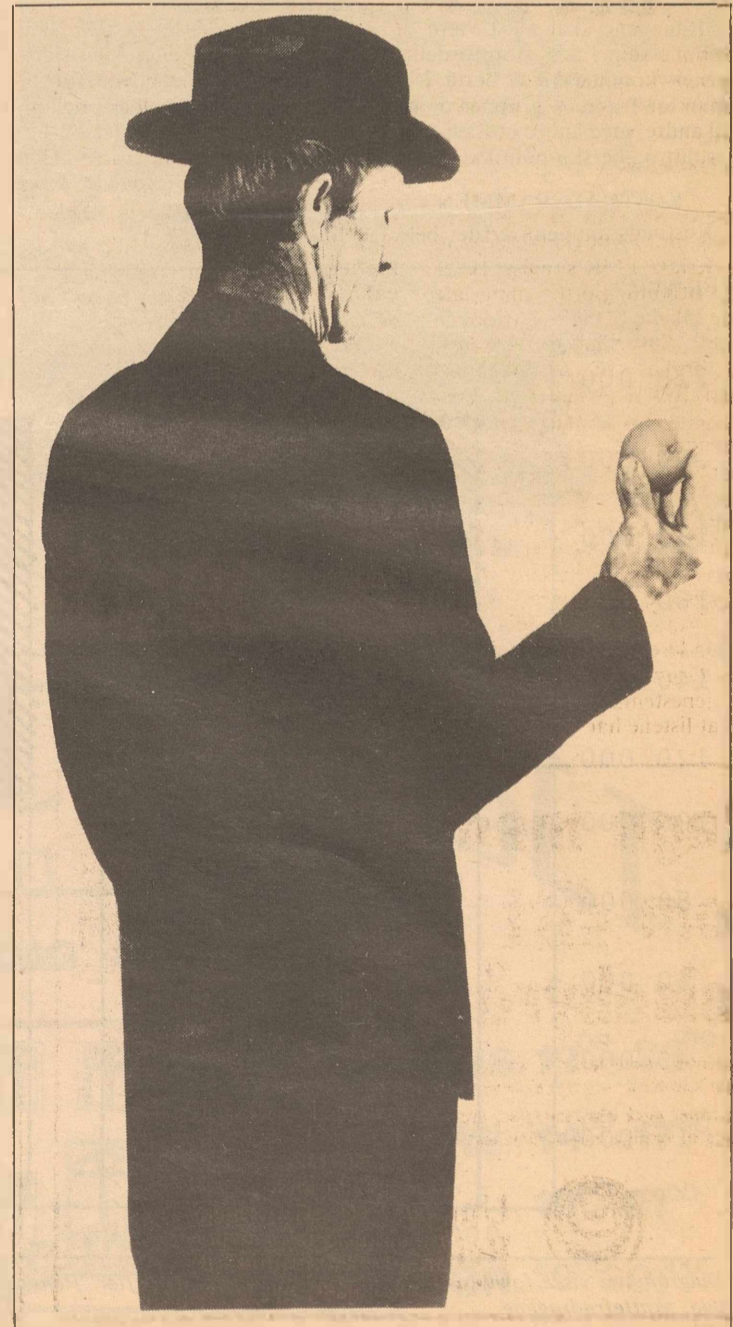
Han var skulptør, alle kjente ham og trodde han var gal. Å være skulptør på den tida betydde at man ikke dugde til noe annet fornuftig, som å være fisker eller gårdbruker. Til slutt ble han overømfintlig overfor dette. Jeg er nok lik ham der.

SKULPTØREN JENSSEN

Jensen lever av å være skulptør. Jeg kom inn på Akademiet, på første plass. Men jeg brøt med dem. De manipulerte bort mennesket. I stedet fikk jeg undervisning av Revold og min far. Da fikk jeg personen på kjøpet. Av formell utdanning har jeg bare fem års dårlig folkeskole.

Det var etter at jeg sa fra meg plassen på Akademiet at jeg opplevde min «Paulus-periode». Jeg bodde hos en advokat på Adamstua i Oslo. Han trodde jeg var blitt gal og ville ta fra meg Bibelen.

— Noen dager før jeg går inn i en kreativ periode er jeg nærmest syk. I fem dager er jeg dypt ulyk-



CITRUSENS LOV?

Han kan ikke forklare hva denne loven har med frukt å gjøre. — Det er et bilde. Man trenger bilder, ikke bare ord, til å fastholde tanker. Det kom til meg i et av de ekstatiske øyeblikkene jeg opplevde under min «Paulus-periode». I sju år levde jeg helt i Paulus' ånd; jeg var alles trel, hadde bare plikter og ingen rettigheter. Det var vondt. Men resultatet var ei forandring i meg, fra subjektivitet og tro, til å bli et seende menneske. Jeg opplevde øyeblikk av ekstatiske hen-

«Der vår tids tankeliv slutter, der begynner mitt.»

STATSBUDSJETTET - 1984

BAK STORTINGSMELDING NR. 12

BAKGRUNN

For fire år sia kom en NOU (Norges Offentlige Utredninger)-rapport som tok for seg hvordan studiefinansiering skulle bli i framtida. Da meldinga var ute til høring, var en av gjengangerne blant høringsuttalelsene at man trengte grundigere analyser før man endret finansieringsordningene. Fire år gikk, så kom Stortingets melding nr. 12 om studiefinansiering. Den bygde i stor grad på NOU-uttalelsene, grundigere analyser var ikke blitt foretatt. Resultatet er at St.melding nr. 12, med alle de konsekvenser den innebærer, i stor grad er bygget mer på departementets antakelser enn skikkelige analyser.

ET FINANSPOLITISK DIKTAT

DUK (De Utdanningsøkendes Kontaktvalg) har sendt ut en foreløpig pressemelding om meldinga hvor det heter:

«Stortingets melding nr. 12 er et finanspolitisk diktat. Med dette menes at Høyre-regjeringen har tatt større finanspolitiske hensyn enn utdanningspolitiske.» Dette kommer også klart til uttrykk i følgende sitat fra St.meldinga: «De ressurser som brukes til utbygging og drift av utdanningsinstitusjoner og til utdanningsstøtte tilpasses en samlet finans- og kredittpolitikk.»

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

«Det system og omfang en velger for utdanningsfinansiering får konsekvenser både for finans- og kredittpolitikken. De forslag til endringer departementet fremmer, er ikke ment å skulle føre til økt ressursbruk, men tar sikte på en viss omfordeling som gir økonomisk realforbedring for prioriterte grupper.»

Rammene skal altså være de samme som i dag, «omfordelingene» kommer til å bestå i at man tar fra noen grupper og gir til andre, med andre ord, en slags «splitting og hersk»-politikk.

KOSTNADSRAMMEN

«Kostnadsrammen» er det beløp

et vi får når vi legger sammen lån og eventuelle stipender. Ifølge meldinga «er denne høy nok» (!). Dette blir bl.a. begrunnet med at det er en lav prosentandel av studentene som tar fullt studielån. Atter en gang: Hvorfor folk ikke vil ta fullt lån blir ikke drøftet, og da virker jo argumentet nokså sterkt?

Inntil årets forslag til statsbudsjett har prinsippet vært å indeksregulere kostnadsnormen etter inntektene til den yrkesaktive delen av befolkningen, og i utgangspunktet er dept'et enig i et slikt prinsipp, sitat: «Departementet mener at reguleringen av kostnadsnormen fortsatt bør ta utgangspunkt i den økonomiske utviklingen for industriarbeidere.» Men så kommer forbedringene: «I lys av den forventede veksten i antall støtteberettigede er det muligheter for at stønaden til den enkelte ikke fullt ut kan følge inntektsutviklingen til de yrkesaktive.»

Studentene kan altså regne med å få mindre å leve av fordi ungdomskullene blir større.

INGEN ØKNING AV STIPENDRAMMENE

St.m. 12 foreslår en ny stipendmodell hvor utgangspunktet er at rammene ikke skal økes.

Det er helt klart at den stipendordninga vi har i dag ikke oppfyller sitt formål, nemlig å hindre at grupper som har behov for ekstra stønad skal måtte ta opp uforholdsmessige store lån i forhold til andre utdanningsøkende. Slik det er i dag dekker ikke borteboerstipendet de reelle merutgiftene en student har ved å bo borte, det dekker ikke en gang husleie! Dette fører til at «borteboer-studentene» får uforholdsmessig store lån i forhold til «hjemmeboerne».

St.m. 12 foreslår at flere skal få stipend enn i dag. Men siden rammene for stipendene forblir de samme, blir gapet mellom målsettinga for stipendet og beløpet en får enda større. Den etterhvert nokså ribbede kaka skal deles på flere, og stykkene blir deretter.

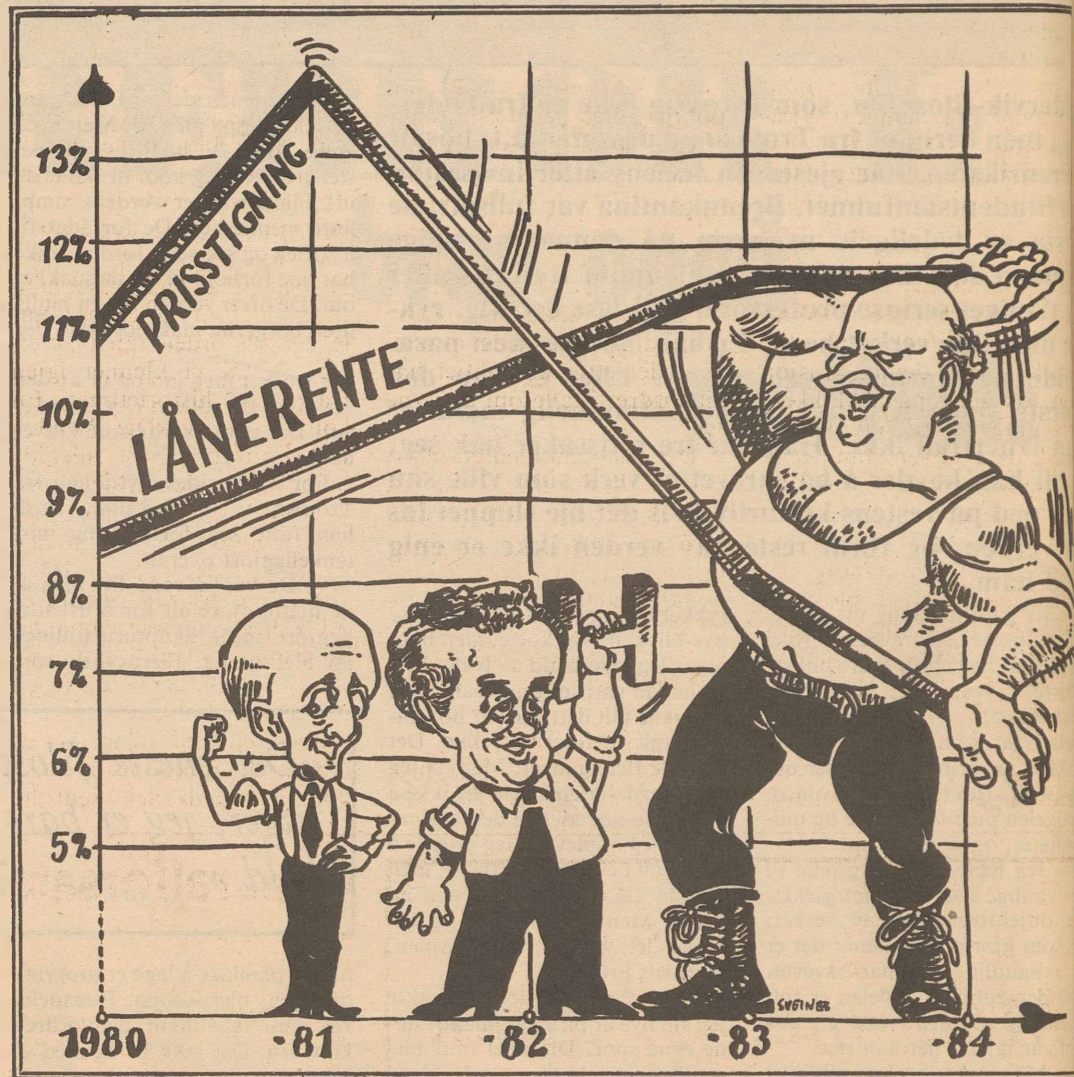
Dessuten skal rammene for stipendene heretter settes i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen i Stortinget, i tråd med kravet om «finanspolitiske hensyn». Dette vil igjen si at målsettinga for stipendene («dekke merutgifter ved opphold borte fra hjemmet» etc.) hvert år må slåss med den til enhver tid rådende stemning i Stortinget.

HARDERE TILBAKEBETALINGSKÅR

St.m. 12 foreslår å forverre tilbakebetalingsbetingelsene ytterligere. Tilbakebetalingstida skal skrumpe inn fra 20 til 15 år for et gjennomsnittslån. Samtidig skal det innføres renters rente. Dette vil forsterke tendensen vi ser i dag mot større ulikhet mellom økonomisk dårlig stillede studenter og deres mer «holdne» kolleger. Rekrutteringa til høyere utdanning blir naturligvis også påvirket av dette, samt at stadig flere studenter vil ta seg deltidsarbeid.

Den tidligere omtalte innstillingen «NOU 1979» pekte bl.a. på at dagens tilbakebetalingsordning har en sosialt skjev profil, at den «disfavoriserer» studenter som skal ut i lavtlønnsyrker (se diagram). Utvalget fremmet forslaget om at dette måtte drøftes grundig, og at et nytt tilbakebetalingssystem måtte ta hensyn til dette. St.m. 12 er av den oppfatning at en slik diskusjon ikke er interessant. Sitat KUD (Kirke- og undervisningsdept'et): «KUD har forståelse for ønsket om et tilbakebetalingssystem tilpasset betalingsøyen etter endt utdanning, men ser det ikke hensiktsmessig å bruke finansieringsordninga for generelt å kompensere for individuelle forskjeller etter endt utdanning. Det bør etter dept'ets mening fortsatt gjøres via de direkte skatter og overføringsordninger.»

Dette vil føre til enda større gjeldsfrykt hos studentene, og en skjev rekruttering med hensyn til sosial bakgrunn. Det vil også føre til større markedsretting av studiene fra studentenes side, som før nevnt.



SKRAPA LÅN OG STIPEND

Forslaget til statsbudsjett vil regulere den tidligere omtalte «kostnadsnormen» opp 5%. Det vil si at regjeringen fraviker et tidligere stortingsvedtak, hvor det ble bestemt at kostnadsnormen skulle indeksreguleres etter gjennomsnittsinntekten til en industriarbeider med to barn, hvilket vil si at kostnadsnormen for 1984 i så fall skulle vært regulert opp 9,4%. Kostnadsnormen, altså det du maksimalt kan få i lån og stipend, har vært indeksregulert siden 1976, og har bare blitt fraveket under prisstoppen i 1980. I år går altså regjeringen inn for en reell nedgang i kostnadsnormen på 4,4%, hvilket er en klar omgåelse av stortingsvedtaket om samme sak.

3370,- I MÅNEDEN

er det vi heretter får pr. måned i lån og stipend, mens undersøkelser viser at gjennomsnittsstudenten bruker 4200 kr. i måneden, et gap på nesten en tusenlapp mellom støtte og forbruk. Prisene på mat, husleie etc. skulle vel tilsi at forbruket neppe går til luksusartikler.

BORT MED FULLTIDS-STUDENTEN

Resultatet av nedgangen i kost-

nadsnormen betyr at flere studenter vil se seg nødt til å arbeide ved siden av studiet.

I dag jobber ca. 60% av studentene «på si», denne prosentandelen kommer altså til å stige.

NSUs (Norsk Studentunion) undersøkelse fra 1978 viser at 43% av studentene på landsbasis arbeidet ved siden av å studere, 60% i Oslo. Det er all grunn til å tro at tallet har steget siden da. Ser man dette i sammenheng med lånekassas intensjon om «å bidra til at skolegang og studier kan skje under vilkår som muliggjør effektivt studiearbeid», og Høyres krav om «nivåheving», virker det hele lite veloverveid. Kan dette være en bevisst politikk fra Høyre, et ønske om å rekruttere fra de samfunnslag som har råd til å betale for sine egne barns utdanning? Dette er i hvert fall konsekvensen av en slik politikk.

TA FRA DE FATTIGE

Statsbudsjettet grunngir nedskjæringene i studiefinansiering med behovet for en stram inntektspolitikk, samt redusert kostnadsvekst for hele samfunnet, altså ren innstrammingspolitikk. Regjeringen vet at studentene har få sanksjonsmuligheter mot en

slik politikk, og derfor blir et bytte for «finansielle hensyn». Et annet argument er at økningen i antall ungdom som rekrutteres til høyere utdanning fører til økt utlån fra lånekassa, noe som ikke er særlig heldig «realpolitisk».

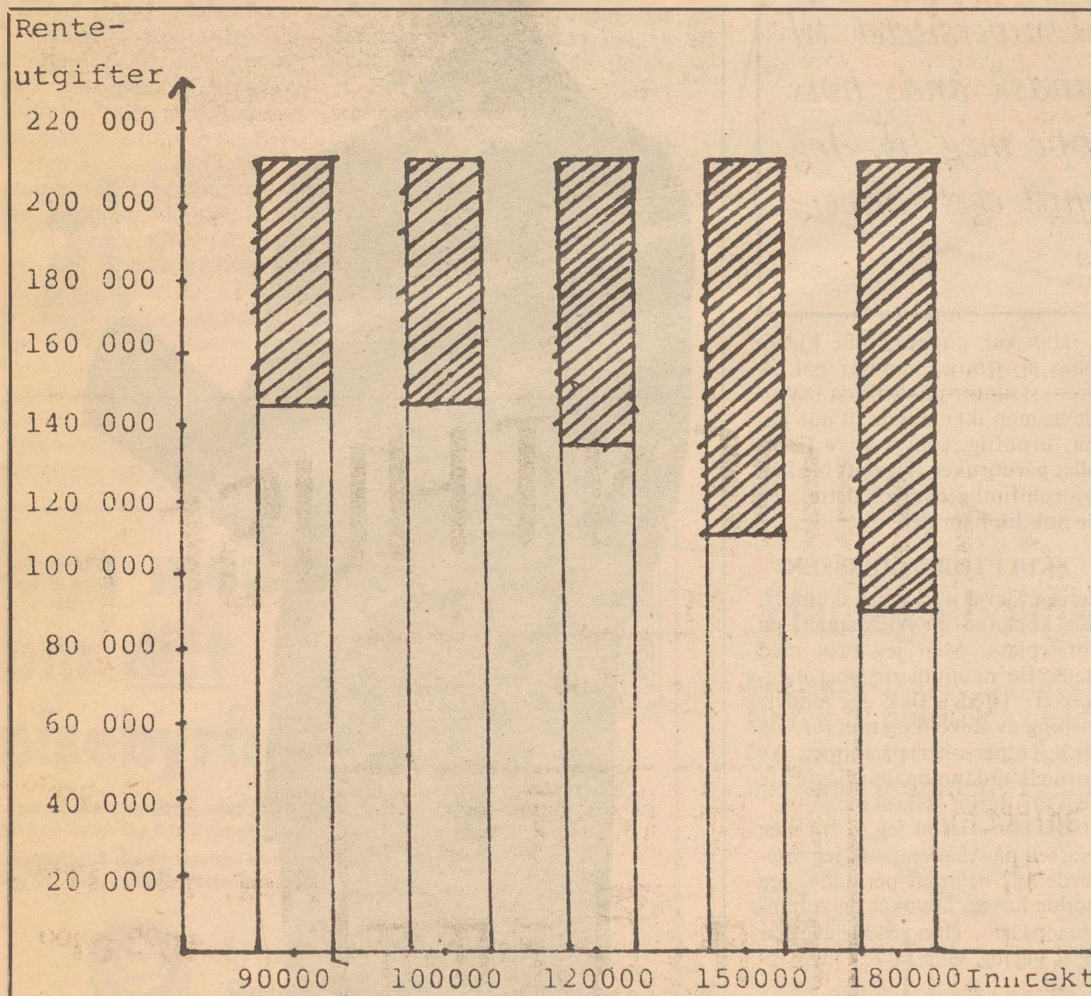
Dette er et uholdbart argument, sett på bakgrunn av at fleste høyere skoler i dag har dusert inntaket eller adgangsgrenset visse studier.

REGJERINGENS MÅLSETTING

Siden Statens Lånekasse ble opprettet har intensjonene vært bl.a. bidra til å jevne ut den sosialt skjeve rekrutteringa til høyere utdanning. I årets forslag er det inngenting om dette, her målsettinga formulert slik:

«Den (lånekassa) skal gjøre det mulig for studenter og elever å gjennomføre utdanninga (Utheving gjort av oss)

«Dessuten sikre samfunnet nødvendig tilgang på utdanningsarbeidskraft.» Men ikke et pip utjevning lenger!



Diagrammet viser forholdet mellom inntekt og renteutgifter. Renteutgiftene synker ved økende inntekt, pga. skattefradragene.

INSTITUSJONSBUDSJETTENE

Hovedtendensen er nedskjæring og/eller omfordelinger, med unntak av teknologisk, økonomisk og administrativ utdanning, såkalte «harde» fag.

STILLINGER

Ved de pedagogiske høyskolene blir antall lærerstillinger skåret ned med 26 stillinger, langt mer enn det det synkende elevinntaket skulle tilsi. Derimot blir det opprettet 18 nye stillinger til teknologiske fag ved universitetene, samt 2 nye stillinger til Norges Handelshøyskole. Ved Universi-

tetet i Bergen blir 30 stillinger omdisponert til fordel for tekniske og økonomiske fag.

UTBYGGING

Den samme tendensen går igjen i bevilgningene til utbygging. Ved Universitetet i Oslo får Datafag nytt bygg, samtidig skal Geologi begynne planlegging av et nytt bygg for seg.

I Stavanger skal det opprettes sivilingeniøruddanning, dessuten blir det muligheter for siviløkonomutdannelse i Bodo. Samtidig mangler både Tromsø Lærer-

høgskole og mange andre pedagogiske høyskoler midler til å gjennomføre planlagte nybygg. I stedet står enkelte skoler i fare for å bli lagt ned eller slått sammen. Dessuten opplever de fleste lærerhøgskoler å få redusert antall studieplasser.

Pengestrømmen går fra «myke» fagene, over til de «harde», teknikk, EDB og økonomi.

Hovedtrenden er altså en omfordeling, som legger vekt på utdanninga skal være markedsretta og profitabel.

Når fascistene blomstrer i Bygdø Allé

Vi er vant til mye rart fra Tyskland, og nå skjer det ting der igjen som kanskje også angår oss, selv om UTROPIA ikke er Newsweek, og selv om Tyskland ikke akkurat er Bygdø Allé.

Utplasseringen av de nye atomrakettene har møtt motstand fra mange i Vest-Tyskland. Høsten 1983 har blitt spådd å bli «den Hete Høsten», grunnet planlagte massedemonstrasjoner mot utplasseringene. Den første ble gjennomført i Bremerhaven i begynnelsen av oktober. Ca. 100 000 mennesker deltok i en demonstrasjon som tok sikte på å blokkere forsyningene til en amerikansk base i byen. Imidlertid var politiet varslet, så istedet ble det de som blokkerte basen, ved å lege en jernring rundt den for å hindre demonstrantene fra å blokkere trafikken. En gruppe på noen hundre demonstranter gikk til angrep på politiet med stein o.l. men de fleste nøyde seg med fredelige midler.

Men hvis innenriksminister Zimmerman får det som han

vil, vil også fredelige demonstrasjoner bli regnet som vold mot politiet, noe som selvfølgelig gir politiet adskillig friere tøyler til å aksjonere. Ikkevoldelig kamp mot utplassering, for eks. blokking av baser, vil heretter kunne straffes som vold mot politiet, med dertil tilhørende strenge straffer. Man kan også rammes av de samme lovene hvis man bare er tilskuer til en ikkevoldelig demonstrasjon, og da er det opp til den tiltalte å bevise sin uskyld, altså at man hadde en gyldig grunn til å være på det aktuelle stedet etter at politiet har gitt ordre til alle om å fjerne seg.

Det siste momentet, altså at den tiltalte må bevise sin uskyld, er et grovt brudd på demokratiske, juridiske prinsipper, det er påtalemyndighetene som skal bevise en tiltalts skyld, det er en av grunnstenene i demokratisk rettspraksis. Til gjengjeld er prinsippet om at den tiltalte er skyldig til han/hun har bevist det motsatte et typisk fenomen i diktaturstater, det

være seg brune eller røde. Derfor er det et forstemmende tegn å se lignende tanker dukke opp i Vest-Tyskland, et av våre «egne demokratier».

I Tyskland snakker man om «Die Wende»-Bølgen, et uttrykk som ble hyppig benyttet under valgkampen, som altså ble vunnet av de Konservative, med Helmut Kohl i spissen. Nå skal vi ikke beskyldte Helmut Kohl for å være nyveiver, «Die Wende» gikk ut på at «nå skulle man få ryddet opp i rotet, nå skulle det bli orden igjen» etc., etc., fraser vi kjenner igjen fra mange historietimer. En konsekvens av «Die Wende» var, bortsett fra de allerede omtalte demonstrasjonslovene, også innføring av et nytt identitetskort, som alle vesttyske borgere over 16 år skal bære på seg til enhver tid. Kortet har en innlagt «data-strip», som gjør politiet i stand til å undersøke om en person er tidligere straffet, simpelthen ved hjelp av en bærbar datamaskin som står i kontakt med det sentrale

strafferegisteret. Kortet gir unike muligheter til kontroll, i og med at det i teorien kan brukes til å finne ut nær sagt hvilke personalia man vil, avhengig av hvilke registre man søker informasjon i.

Myndighetene trumfet gjennom kortet ved å henvise til hvilke muligheter det innebar til å begrense kriminaliteten, ved for eksempel på grensestasjonene i løpet av tre sekunder å finne ut om en person er ettersøkt.

Myndighetene ser ut til å være blinde for konsekvensene av en slik utvikling, hvilke muligheter vil ikke et totalitært system kunne ha under slike forhold? Dessuten kjenner vi ferske eksempler fra vårt eget land, at også demokratiske systemer kan drive personovervåkning på et nok så tvilsomt grunnlag, jmf. beslagene i avisa Ikkevold nylig.

Men filosofien er altså: «Alt for å fange en skurk», og så er det opp til myndighetene å definere hva en skurk er.

PRELATEN-PRATEN



Det er liksom blitt så stusselig her! Fredag og alt og bare jeg og dørvakta... og der kommer Sverre Kjeldsberg også, og Anton... men ellers er alle liksom fordufta! Det kan vel ikke være det derre Huset som... men der er det jo bare rogn så det kan vel ikke være dit... Også jeg som hadde tenkt at vi skulle diskutere Skagen og alt, har nemlig lest boka og hadde tenkt å anmelde den i avisa men så kom de meg liksom i forkjøpet, han Dahl og de der, og lufta vokabularet og fascisme og det hele. Og nå henger jeg ikke med lenger og nå er det for seint. Går jo ikke å bare si at boka var sånn & sånn når de er gått over til å diskutere hva det var Hans Fr. Dahl egentlig sa og hva Skagen egentlig sa for der igjen og hvem som er den største drittsekken nest etter Faldbakken... Men hvor ER de henne da... og så denne UKA da! men de stilte jo med Else Michelet og fetteren og Børretzen... Modent vil jeg kalle det, skulle ikke tru det bare var sånne barnerumper der, var redd de skulle stille med han derre Andrej og de der lokale veiverne og pønkefolka

(og de kaller det for rock! nei rock det var sånn som vi... den gangen med det er en digresjonhvorvartet...) jo altså denne uka, eller at de skulle prøve seg med å aktivisere studentene eller noe sånn... aktivisere oss! vi som aktiviserte både oss og Sipo før de der nye hadde fått fortenner... men det prøvde de seg heldigvis ikke på. Nei koselig var det! Vi satt der med det goe gamle glasset i handa og klappa, og tilogmed Rotmo! Blei nesten rørt, nesten som i gamledager og sånn som det alltid har vært!... men det er jo ingen her, ikke engang Harald Ryel. Han kan vel iallfall ikke være på... i så fall må han jo ha skifta ut den der strikkahua med noe mer tidsmessig, og kulørt crewcut eller noe... men hvor skal jeg... får prøve Rogers da, hvis jeg husker hvor det var...

(Redaksjonen henviser forøvrig til vår nyoppretta spalte HUS-PRATEN på siste side. For balansens skyld).

Møte med et blikk

Blikk
tomme blikk
tomme grønne
blå
grå
brune blikk
som stirrer
innover
sugd inn
under kraniet bue
hvor blikk
svever viljeløst
mellom cellene
legger blikket
på knærne
ingen blikk møter mitt blikk

slenger blikket opp
på min høyre skulder
ingen blikk møter mitt blikk

før
et blikk blant blikkene
vakler
dirrer usikkert
et tiendedels sekund
møter det mitt blikk
før det sklir
inn igjen
idet walk-mann
er ferdig
laget om
ingen blikk møter mitt blikk.

av Tone G.J.

Generalforsamling i 'Samfunnet' — are you lonesome tonight?

«Studentersamfunnet har våknet til liv» stod det i Dagbladet i vinter. På tross av glissent oppmøte på generalforsamlingen, regna vel folk med at oppslutningen ville øke så snart aktiviteten økte.

Og det ble holdt rabaldermøte med Hanna Kvanmo og Erling Gjeldsvik, og Jack Berntsen kom med gitar, og Fritjof Frank Gundersen med blå tanker sydfra, og folk stilte på møtene og likevel...

— Likevel var det sørgelig tomt på høstens generalforsamling, faktisk tommere enn vårens mini-forsamling. Høstens generalforsamling kunne neppe fått plass i en skoeske, til gjengjeld kunne den fint ha breia seg for eksempel i hybel F11, Breivika.

Hva har så Samfunnet, evt. Generalforsamlingen gjort for noe galt siden folk ikke stiller opp?

Skylden ligger neppe hos Samfunnet i form av eventuelle misgjerninger, men snarere hos alle oss studenter som har dyret «Passivitet» i oss. Passiviteten er reaksjonær, i ordets rette forstand; den skaper ikke noe nytt, og tærer på det en har fra før. Samtidig har det kommet fram mange gode grunner til at oppslutningen omkring studentaktiviteter er synkende, for eksempel skjerpet konkurranse på arbeidsmarkedet som får studentene til å tenke mer på karakterer enn før. Dessuten har økonomien blitt strammere, slik at flere tar seg deltidsjobb, for ikke å bli slept etter tommelfingrene av Lånekassa resten av livet. — Kort sagt: Hr./Frøken student har altså ikke så mye tid som før, og kommer derfor ikke lenger på generalforsamlinger og lignende.

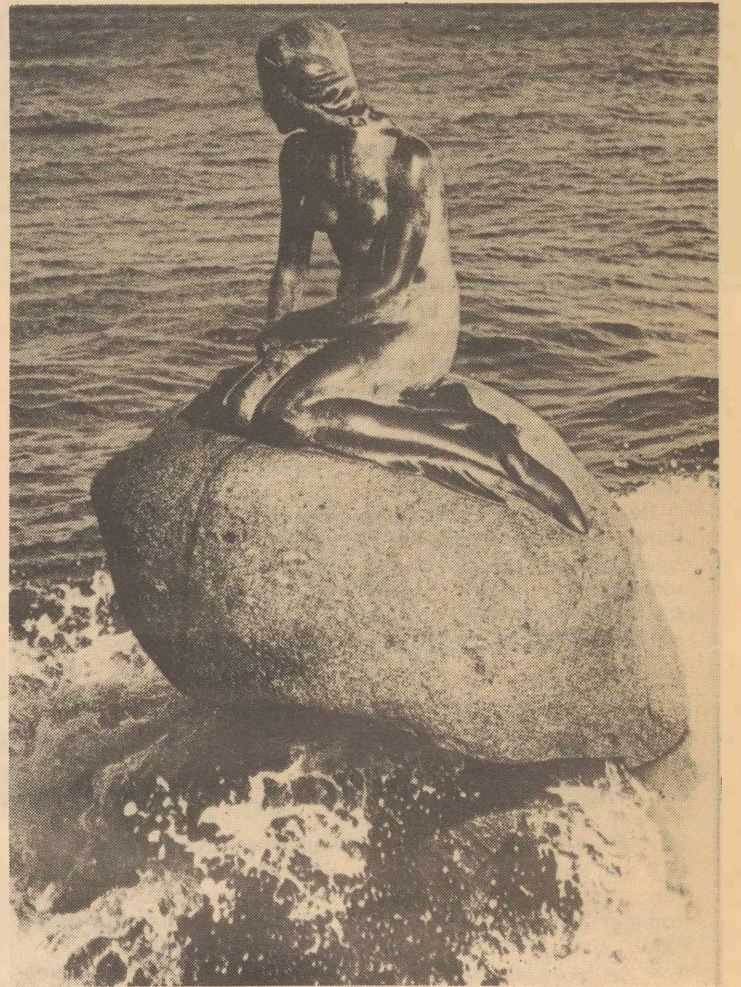
Akk, hadde det endelig vært så enkelt... Men på tross av alle gode, rasjonelle argumenter, det er ikke tida det skorter på, men interessen, lysten til å være med.

Sett nå at økonomien bed-

ret seg, slik at vi slapp å ta jobb på si'. Og sett nå at jobbene ynglet rundt oss etter endt studie, ville studentaktivitetene (les: Generalforsamlingen) øke noe vesentlig? Vi tror ikke det. — Det er *Initiativet* som mangler, selv om vi naturligvis kan kle svaret i mer «appetittelige» former. Men gravølet over Initiativet er allerede i full gang. Det har forresten pågått en stund. Passiviteten (eller mangelen på initiativ) er neppe noe mindre i dag enn før, men hver generasjon som oppdager den (passiviteten) blir like sjokkert som generasjonen før ble, og hylter ut: «Ja men, hvor er AKTIVITETEN?!» Altså noe å la samme syndrom som samtlige foreldregenerasjoner sliter med: «Hva skal det bli av ungdommen?» Men tilbake til begynnelsen; hva skal det bli av Generalforsamlingen?

Kanskje er det håp, selv om resultatene ikke akkurat kom i høst. Vi har tross alt fått eget studenthus, samt egen UKE.

Ergo har aktivitetene økt. Dermed burde det altså være håp også for Generalforsamlinger. Så kjære dere i Samfunnet: Stå på!



STUDENTHUSET

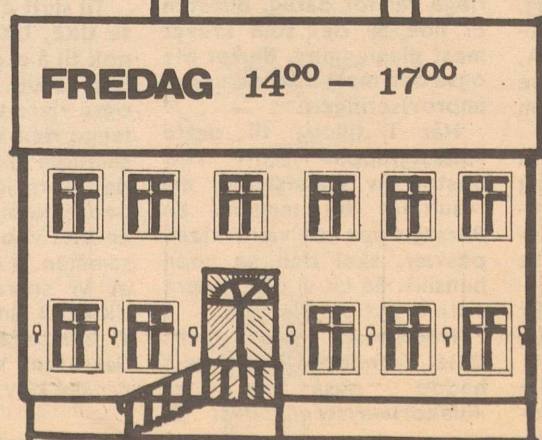
obs: FREDAG 14⁰⁰ - 17⁰⁰

SKIPPERGT.

44

TLF.:

84410



ONS. 19⁰⁰ - 24⁰⁰

FRE. 14⁰⁰ - 17⁰⁰

19⁰⁰ - 01⁰⁰

LØR. 19⁰⁰ - 01⁰⁰

«GUL LINJE?»

UKA er uttrykk for et generasjonsskifte. For ti år siden falt det ingen inn i lage uke. Kall det «tidsånd» eller hva du vil. Det er umulig i ettertid å sette seg inn i ei stemning, en måte å tenke på, som dominerte folk da. Og det var like umulig, ti år i forveien, å forestille seg de «individensentrerte og avpolitiserede» åttiåra, som klisjéene vil ha det til at de er.

Denne «tidsånden» gjenspeiles i hva folk oppfatter som bra, gøy, verdifullt, underholdende, i måten folk er sammen på, og hva folk gjør sammen. Folk trenger å tilhøre grupper, å identifisere seg med ideer, prosjekter, mål, et eller anna felles. Den funksjonen hadde f.eks. politikk tidligere. Nå lager man revy.

Dette betyr sjølsagt ikke at det er noe i veien med å lage revy. Men det er lurt å vite at f.eks. revyer også har denne funksjonen, som antagelig er viktigere enn den

mer åpenbare: At folk skal kunne sitte i to timer og se på nore morsomt.

Hva uka har med dette å gjøre? At uka som helhet også fungerer sånn. At uka blir tilværelsens sentrum for mange involverte, av de samme årsakene. Mens det for andre, dessverre, blir nokså likegyldig.

Studentene bruker 200 menneskers energi i 8 mnd. til å lage underholdning. Og underholdende var det! Men er denne prioriteringa sjølsagt? Er alle enig i at «gul linje» er det vi vil ha?

Når vi ser åttiåra som avpolitiserede er det bare halve sannheten. Men opprørt flyt fra lesesalene og ut på gata, det blei noe anna, noe ukontrollert og uverbalt som studenter ikke ville skitne til lankene sine med å ta i. Så der står de og er hyggelige og ufarlige og lurer på «hva som er i veien med bare litt moro» og «hvorfor man absolutt skal bruke hodet hele ti-

da». Den Nye Generasjonen er delt i to leire (fremdeles ifølge klisjéene): Den hardtslående & opprørske og den snille. Studenter tilhører stort sett den snille. Og UKA er deres uke. Ungdommens hus sto tomt under uka. Rockeklubben uteblei. Det er ikke greit å si hvem som ikke ville blande seg med hvem. Det går antagelig begge veier.

Kløfta ser ut til å være mer eller mindre uoverstigelig. Men går det ikke an, da, å gjøre UKA til uttrykk for anna enn studenters ølørst? Er det mulig å kanalisere folks tanker, ideer, og gjerne folks opprør også, om noe sånt finnes, inn i UKA? Er folk fornøyd med bare avkobling fra krisa/arbeidsløsheta/atomtrusselen etc. etc., i stedet for å lage/bruke en kultur som sier noe om reaksjonene våre på alt dette? Kan det stemme at folk er kulturløs/språkløs/tiltaksløs osv., at ingen spiller/skriver/ma-

ler/lager noe sjøl? På møte m. ukerepresentantene klagde man på manglende interesse fra studentene, at det var vanskelig å få folk med på å jobbe. Men er ikke dette uttrykk for et eller anna da? Var det kanskje ikke viktig nok?

Nå fins det sikkert ikke to studenter som har helt den samme ideen om hva UKA skal være. Men kontakt med andre er viktig for alle. Derfor er det viktig at denne kontakten blir noe anna enn akkurat det å sitte ved det samme bordet og drikke den samme pilsen. F.eks. å gjøre ting sammen, som har ringvirkninger utover akkurat de dagene UKA foregår. Eller? Om to år braker det løs igjen...



Hva skal vi med UKA?

Vil vi ha ei uke? I så fall, hva slags uke vil vi ha? Dette er aldri blitt votert over på noe allmøte (dit kommer det jo ingen likevel), men i fjor en gang var det ei gruppe studenter (avlegger av revyen) som svarte et

unisont JA på det første spørsmålet. Hva slags uke de ville ha, derimot, blei ikke diskutert så inngående. Man har da vært i Trondheim og i det hele tatt: SÅNN vil vi også ha! Og det fikk vi.

I Trondheim, der UKA etter hvert varer nærmere en måned, er opplegget blitt stadig mer proff. UKA er blitt en institusjon, noe ærverdig og tradisjonsrikt som lever videre i kraft av nettopp det. Spørsmål om målsetting blir litt fjernt når forestillingene om hva er UKA skal være fasttømra på forhånd.

Her i Tromsø burde man kunne tenke nytt, sjøl om vi også ikke er helt uavhengige av ukestemming andre steder fra. Noen av UKE-folkene hadde vært i Oslo på UKE, hørte

vi, og hadde reagert på at opplegget der var for passiviserende. Man satt og så på ting. Sånn skulle det iallfall ikke bli her. Man ville aktivisere folk, skape kontakt mellom studentene, og mellom studentmiljøet og resten av befolkninga. Prisverdig, sjølsagt, men kanskje ikke så enkelt? «Befolkninga» blei hjemme. Vi så få husmødre, unger, pensjonister på huset, på Mack, på fisketur, på opptog i byen (!) Den berørmelige kontakten er ikke blitt merkbart bedre, for de

flestes vedkommende. Det er ingen vits i å leite etter hvem som har skylda for det, for det fins ingen syndebukker.

Studenter vil kanskje se Else Michelet, men bestemmer foretrekker nok fremdeles Ivar Ruste. Og å kapre Ivar Ruste til UKA fordi man har ei målsetting svevende i hodet om å «skape kontakt» ville kollidere med målsettinga om å «ha det gøy». (For hvem er det som skal ha det gøy? Vi, sjølsagt.)

UKA - inside

UKA er over, og selv om kritikk kan virke som å vri kniven rundt i (mage)såret, kommer her litt «inside-kritikk», altså hva som feilet hvor og hvordan, samt selvfølgelig ros til alt som klaffa. Tatt i betraktning at USA stort sett ble drevet ved ren improvisasjon, må en kunne si at den ble vellykket, skal en dømme etter besøkstallet på revyen og på Huset. Men for de som jobbet med den ikke like lett å svelge hele tida. Den største vanskeligheten lå i måten den ble organisert på, eller kanskje bedre: mangelen på organisering. Mange grupper innen studentmiljøet var med på UKA, derfor var det en betingelse at kommunikasjonen mellom disse foregikk knirkfritt.

I stedet gikk altfor mye tid med til å arbeide med ting som kanskje en annen allerede hadde gjort. «Kommunikasjonssvikt» er altså et nøkkelord.

Et annet nøkkelord er «reklame», i to betydninger: For det første kommersialiseringen, pengestøtte fra næringslivet var en nød-

vendighet for å gjennomføre UKA økonomisk. Likevel bør vi reflektere over hvor mye reklame vi kan godta under framtidige UKER.

Derneft kommer spørsmålet om «reklame» i betydning «Blæst». Her er det mange som har hatt lyst til å komme med et pauli ord til Blæstsjefen og andre, egentlig med meget god grunn. Blæsten svikket, for eksempel var åpninga av UKA med «opptog» en vits. Dette skyldes ikke bare at folk var for utfesta etter fredagens strabaser, men også at organiseringa var for dårlig. Blæsten er noe av det som krever mest planlegging, derfor ble også den mest lidende under improviseringen.

Når i tillegg til dette «Blæstgruppa» stort sett bestod av Blæstsjefen, må resultatet bli magert. En Blæstgruppe må være kjempesvært, skal den ha noen hensikt. Så lar vi dette være siste ordet om Blæsten.

Tradisjonen tro (jmf. Oslo, Trondheim og Bergen) hadde også vi et «blåkort»-system, dvs. at

UKA-styret, Revy-styret, UKE-gjester samt UTOPIA-redaksjonen alle hadde fri adgang til de forskjellige arrangementene. En forsåvidt utmerket ordning for oss som hadde kort, men er dette egentlig noen heldig ordning for framtidige UKER?

Vi må passe oss for ikke å etablere et slags «mafiasjikt», som svever høyt der oppe, med minimal bakkekontakt. Ikke at dette var noe framtrødende problem under UKA, men risikoen er der, så hvorfor ikke eliminere den først som sist?

Til slutt et par ord om neste UKE, UKA-'85: Vi har tid nok til å drøfte hvordan den bør se ut, dessuten vil det også være tid nok til å planlegge den skikkelig. Hvis vi samtidig greier å koordinere de forskjellige gruppene bedre, kommer dette til å bli en UKE vi bør se fram til alle sammen. I dette ligger ikke at vi snarest bør glemme UKA-'83, snarere tvert imot: Vi bør lære mye av den og dessuten: Vi hadde det da ganske gøy, tross alt?

Jon M på Huset

av BENT-ARÉ JENSEN

LATIN-AMERIKA I TROMSØ

Da Jon Michelet (heretter kalt Jon M) var guttunge, hadde han to kart på veggen: ett over Svalbard — derav interessen for disse nordlige farvatn (se artikkelen om han og kjæresten Tromsø) — og ett kart over Latin-Amerika. Om likheten mellom disse to geografiske områdene (vi ser stort på det og lar Svalbard og Nord-Norge sortere under ett) sier Jon M til Utopia at begge ligger i verdens utkant og at begge befinner seg i skjæringa i striden mellom supermaktene. Dessuten blei begge områder kolonialisert. Urbefolkninga i Nord-Norge fikk oppdage kvite mann 500 år før urbefolkninga i Latin-Amerika.

«Tromsø er jo egentlig gammel samisk jord,» sier Jon M som var i Tromsø for å snakke med Tromsø-studentene om Latin-Amerika.

FULL RULLE

Sistnevnte gruppe var møtt tallrike fram for å høre Jon M kāsere, noe han da virkelig gjorde. En drøy time målbandt han ei forsamling som satt færlig tett überalles mellom golv og tak. Kvelende varmt blei det, luften kunne vært friskere, men folk lot seg ikke affisere av slike uvesentligheter. Alle som én lyttet til oraklet der han la ut om Den nye verden. Blitzlampene eksploderte kontinuerlig. Jo, det var skikkelig guff.

DAMEHISTORIER

Et par damiehistorier vanket det også. De ligger visstnok til familien, for Jon M hadde en bestefar som bodde i Argentina og bestefaren blei kalt Don Juan. «Men det var selvfølgelig fordi han het Johan på norsk.» I 1965 leste Jon M i Aftenposten at gamlingen var død og hadde etterlatt seg store landeiendommer. Jon M dro over, men bare for å se de store landeiendommene forvandle seg til en ganske liten jordflekk der det sto et falleferdig hus med et eneste appelsintre utenfor. Og på appelsintreet hang bare én appelsin. Den som åpna døra, var «verdens minste franske elskerinne. Hun spytta på meg fordi hun trodde jeg kom for å stjele appelsinen.» Så Jon M blei ikke storgodeier, men AKPer (ifølge NKP

kan det politisk sett komme ut for det samme).

Han fortalte mer fra Argentina. En gang holdt han på å havne i uløkkda der. I Buenos Aires ble Jon M gode venner og vel forlikt med en kommunist, en havnearbeider. «Han var liten og tjukk og hadde barter. Også hadde han ei datter. Hun var lita og tjukk hun også — og hadde barter. Så jeg blei ikke svigersønnen hans.» Sia 1976 har havnearbeideren vært «for-svunnet», slik som 30 tusen av landsmennene hans. «Men i dag vokser et nytt ml-parti fram i Argentina. Alle som var med i det forrige, blei drept.»

POLITISKE ANEKDOTER

Historiene var mange. Jon M skildra 20 års utvikling i Latin-Amerika gjennom anekdoter fra tida han var sjømann og fra diverse delegasjonsreiser med AKP. Han fortalte om den gang i Panama-kanalen da han så over hundre nyoppussa krigsskip fra andre verdenskrig på vei fra USA til Vietnam. «Vi veit åssen det gikk,» gliste han. Jon M fortalte om vår gode landsmann, mannen som ikke kunne le, styrmannen som alltid kom for seint på vakt og som sparte alle pengene sine — «Han var sunnmøring». Første gang styrmannen smilte var da en indiansk havnearbeider falt og brakk begge beina nede i lasterommet på båten. Da de skulle bære ham på land og var kommet nesten opp av rommet, blei fremste bæreren nervøs og satte seg ned på båra rett oppå de knekte beina til indianeren. «Da lo Myklebust.» Og Jon M føyde dyrlig til at sia har indianerne bare falt og falt.

AKP LEDER KAMPEN I LATIN-AMERIKA?

Historiene var, som sagt, mange. Vi kan bare gjengi brokdelen her. Jon M lovt faktisk en gang å skrive dem ut. Vi skal bare koste på oss noen kommentarer. En kunne nemlig lett forledes til å tro, ut fra Jon Ms stadige henvisninger, at AKPs søsterpartier i Latin-Amerika spiller en framtrødende rolle i kampen for å frigjøre kontinentet. Det ville i så fall være en sannhet med modifikasjoner, for å si det mildt. Men det må jo være lov til å propagandere for partiet sitt, og Jon M gjorde det slett ikke på noen påtrengende måte.

HÅPLØSHET OG HÅP

«Latin-Amerika er ei reise til det håpløse, men også til Håpet,» sa Jon M som hadde sett både Nicaragua og El Salvador i «gamle» dager, den gang fattigdommen herjet vilt uten at folk var i stand til å yte nevneverdig motstand og Uncle Sam var strålende fornøyd. I Latin-Amerika skjer endringene raskt og uventet — også til det verre. «Vi hører så lite om Uruguay nå for tida. Men på 60-tallet blei landet kalt Latin-Amerikas Sveits. Uruguay var en middelklasseidyll. Byen Montevideo lå kvit i solsteiken, menneskene var kvite og der var marxistiske bokhandlere på hvert gathjørne.» Men så kom de militære og kjørte landet politisk og økonomisk i grøfta. «I dag lever en fjerdedel av befolkninga i eksil.»

VAMPYRISME VS. SJOLOPPTATTE IDIOTER I BUSSEFULLER

Jon M snurret: «Det fins dem som hevder at det er vampyrisme å engasjere seg i Latin-Amerika...» Jon M vil fortelle oss om mennesker «som virkelig er fattige som faen», om de kjente og de mange ukjente helte i kampen for å gjøre denne planeten til et verdig sted å leve på. «Jeg håper på at sånne folk får en større plass i vår bevissthet. Det kunne kurere oss for latskap, sjolopptatthet og jale-ri.» Jon M ønsker med andre ord at det skal bli færre Ola Donk av typen «tosker og sjolopptatte idioter i busseruller» (du leste sitatet riktig).

LITTERATURDEBATT

I røyken etter fakkelen som Jon M svingte over hodene på et tilfreds student-publikum, var der altså en eim av litteraturdebatt. Det kunne kanskje ikke unngås. Han knatret syrlig fram: «Nå ser jeg at en forfatter som heter Skagen snakker om realisme og romantikk.» Men avslutningsvis innrømmet Jon M storsinnet at «vi har råd til å diskutere hvorvidt Buddha bosatte seg på planeten Mars i året da og da» — slik Kaj Skagen visstnok en gang skal ha filosofert over. Spørsmålet Jon M lot henge igjen i luften etter møtet, var om vi i en verden som vår har TID til den slags problemstillinger...

SANNHETEN OM Jon M. og 9000 Tromsø

Av Bent-Are Jensen

«Hvis det fantes en gud ville jeg takke han for at han sparka meg til Tromsø... Jeg føler en sterk kjærlighet for denne byen og jeg kommer stadig tilbake hit... For å bruke ei formulering fra Maxim Gorki vil jeg si at Tromsø var mitt universitet... Syns ikke Tromsø skylder meg noe. Jeg skylder derimot Tromsø jævli mye... Jeg brukte meg sjøl hardt i denne byen... Da jeg dro, var jeg jævli på hæla; alt lå i grus... Sier Jon Michelet til Utopia. Han legger ingen ting i mellom. Men så er da også oppriktigheta hans varemerke.

SMÅBORGER I TROMSØ

Jon Michelet (heretter kalt Jon M.) kom til Tromsø og Nordlys som nyutdanna journalist sommeren 1969 og dro herifra igjen i januar 1972. Før Journalistskolen reiste han som kjent til sjøs i noen år. Og før det igjen vokste han opp på bestefarens småbruk i Østfold. Mora var en av Norges første kvinnelige fysioterapeuter og faren er kunstmaler. Ifølge eget utsagn kommer han fra småborgerskapets laveste hylle: «Det skammer jeg meg ikke over. Småborgerskapet er ei viktig gruppe. En skal ikke forakte seg sjøl, men vite hvor småborgerskapet står hen. Sjøl søkte jeg mot arbeiderklassen, har jobba både som sjømann og som havnearbeider.» Og vi kan for egen regning legge til at han også søkte mot Latinamerika og sist, men ikke minst: mot Tromsø.

LYNNET I ORDEN

Øver et glass ekte nordnorsk rødvin betrør Jon M. oss at temperamentet hans er mer nordnorsk enn ostlandsk. Enten raser den svarte vinteren gjennom han eller så den lyse sommeren. Tilværelsen har en tendens til å møte enten spontan glede eller spontant hat hos Jon M. Det er ikke sikkert at litteraten Nils Magnus Knutsen ville sagt seg enig i denne østlendingens karakteristikk av det nordnorske lynnet, men vi tar Jon M.'s erklærte temperamentsfulle tilknytning til byen og landsdelen for god fisk.

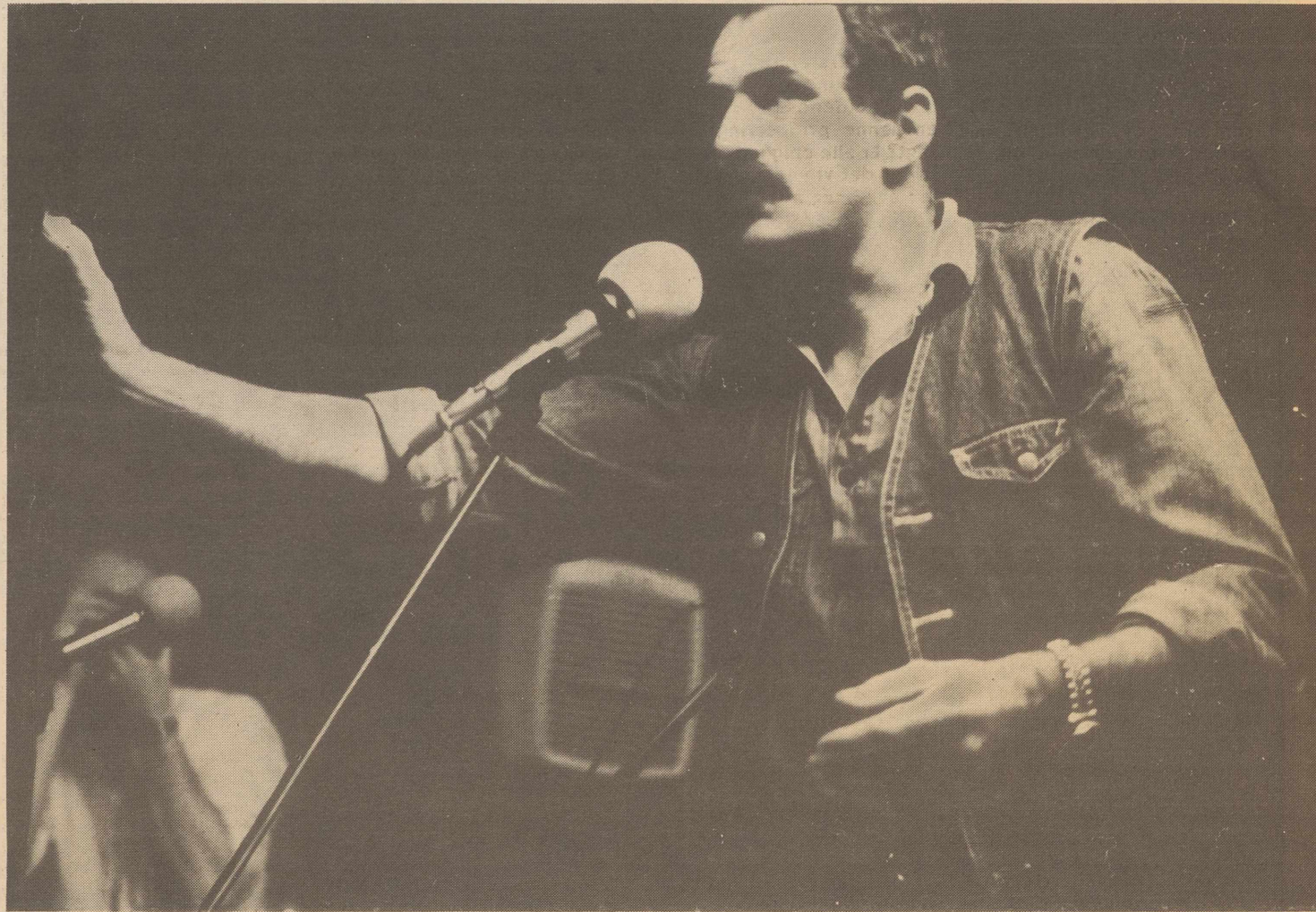
FIKK SPARKEN I NORDLYS

Som sagt kom han hit sommeren 1969. Og det bør kan-

skje legges til at han kom sammen med kona som også hadde fått jobb i Nordlys. «Denne første journalistjobben var jævli spennende,» sier Jon M. Og han fikk da også sparken fra Nordlys hele to, eller var det tre ganger? Han har æra av å være en av de få politisk oppsagte journalistene her i landet. Første oppsigelsen skyldtes etter eget utsagn den uortodokse måten han dreiv solidaritetsarbeid for Vietnam på — stikk i strid med avisens sosialdemokratiske retningslinjer. Ei tid var det visstnok på tale å reise en byste av ingen ringere enn den vietnamesiske partisanen, nasjonalisten og kommunisten Ho Chi Minh i Tromsø by! Planene kom faktisk ganske langt. Bysten ble laga. Men... Det var første oppsigelsen. Etter press fra journalistklubben og det grafiske personalet ble imidlertid oppsigelsen hevet og Jon M. kunne fortsette i Nordlys.

SOM LEDER I STUDENTERSAMFUNNET I TROMSØ

Andre gang han ble sparka fra Nordlys, var mens han var formann i Studentersamfunnet i Tromsø. Det var tider. Tromsø hadde Studentersamfunn, men ikke universitet. Indignert kan Jon M. meddele at han har vært stempla som Blindern-SUFer mens det egentlig var Tromsø-SUFer han var. Han blei formann i Studentersamfunnet i Tromsø gjennom et «liberalt kupp underlagt leninistisk strategi». Og videre: «Det var en fordel at her ikke fantes studenter. Da kunne vi gjøre som vi ville. Det var når studentene kom at Samfunnet gikk i dass. Vi arrangerte po-



litiske møter i festsalen på Åsgård med god publikumsoppslutning. Engang, under et juleblot avslutta vi med å brenne ned Åsgård,» påstår Jon M. med streit feis. Men han blir vennlig irettesatt av Tromsøs svar på Trollet i Senja, den alltid tilstedeværende Harald Ryel som knegger: «De'va' nu bærr *Fæstsaln'* på Åsgård' dåkker brainnt ne'!» (Men når sant skal sies, så var det ikke Jon M.s feil. Han var bare til stede. Men det var nok for at han skulle få/påta seg skylda.)

Og samtidig med dette (mer eller mindre) politiske kjøret var Jon M. med på å drive Sesam (seinere Rio Bravo og nå Branco). «Vi dreiv foretaket etter anerkjente mafia-prinsipper. Jeg jobba som dørvakt og slapp inn folk etter eget forgodtbefinnende. Det var artig.» Men i ettertida har Jon M. forbedras seg. Han er blitt direkte snill og oppfordrer det nåværende Studentersamfunnet til å slippe inn *alle* på arrangementene sine, ikke bare studenter.

Denne andre gang han blei sparka fra Nordlys — årsakene kommer ikke helt klart fram. Men at han var for radikal rett og slett, og det ikke bare i politikken, er kanskje et moment.

DEN TREDJE OG ENDELIGE OPPSIGELSEN

Tredje og siste gang han blei oppsagt i Nordlys, var årsakene av mer åpenbar politisk natur. DNA-organet forsøkte å avtvinge SUFeren ei politisk lojalitetserklæring (ære være avisen for forsøket). Samtidig raste det borgerkrig i kongedømmet: EEC-kampen heimsøkte hver en krik og krok i hele det mektige Norges land. Arbeiderpartiet på denne tida viste ikke det beste eksempel på demokratisk sosialisme i praksis. Jon M. sier at han husker det han så av AP under EEC-kampen, som et undertrykkelsesmaskineri han aldri glemmer. Til slutt fikk han ikke lov til å dekke bystyremøtene. «Det blei kjedelig i lengda å skrive bare om når hurtigruta kom og gikk.» Ifølge Jon M. mottok han

den endelige oppsigelsen etter at han i full offentlighet, han sto oppå et tomt oljefat i sentrum, holdt tale mot Nordlys. Det var under en Nei-til-EEC-demonstrasjon.

Beskjeden legger Jon M. til at framstillinga hans muligens kan være tendensiøs, at han kan ha fortrent egne feil og mangler. Personlige faktorer spilte også inn: «Jeg blei skilt omtrent samtidig», forteller han.

BEGYNTE Å SKRIVE HER...

«Tromsø var jævli viktige læreår for meg — på godt og ond. Jeg blei m-l'er her. Det var ei brytningstid politisk og seksuelt.» Vår bluferdighet hindrer oss i å be han utdype siste moment nærmere. «Jeg begynte å skrive i Tromsø. Sendte ei novellesamling om sjøfolk som gikk i land til Pax Forlag. Men fikk den i retur fordi den skulle bære for mye mannspreg.» Det siste har tydeligvis aldri vært til hinder for Jon M.s dametekke. Vi tar høyde at han gjør et visst

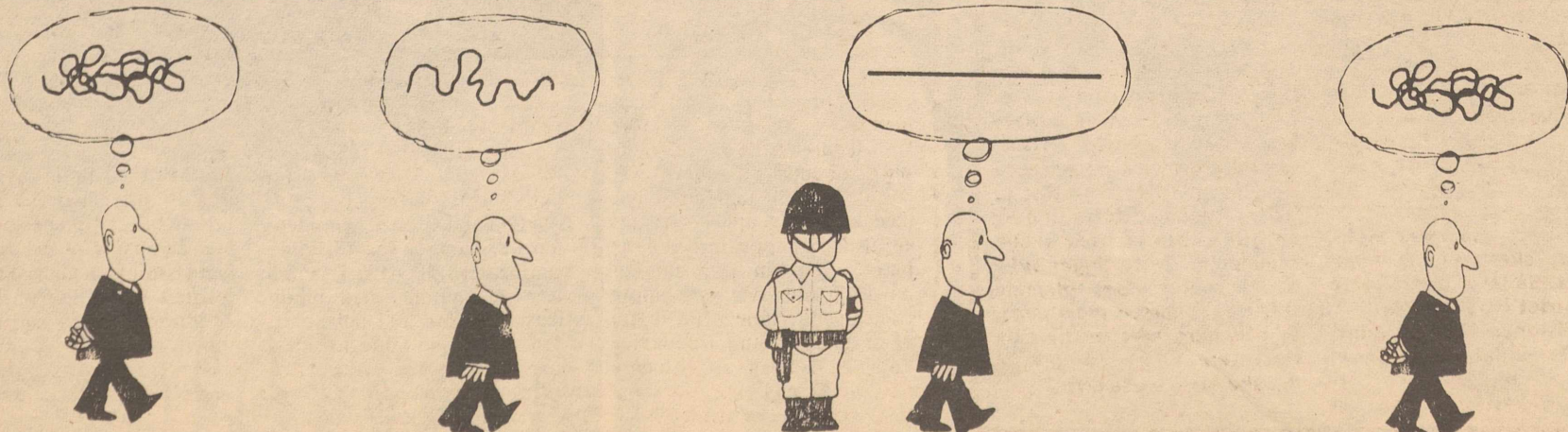
inntrykk der i gården. På Studenthuset ville studiene nesten ikke la ham være i fred et sekund. Og dersom ryktene taler sant, skulle interessen bli nokså gjensidig etter hvert. Mer sier vi ikke om akkurat det.

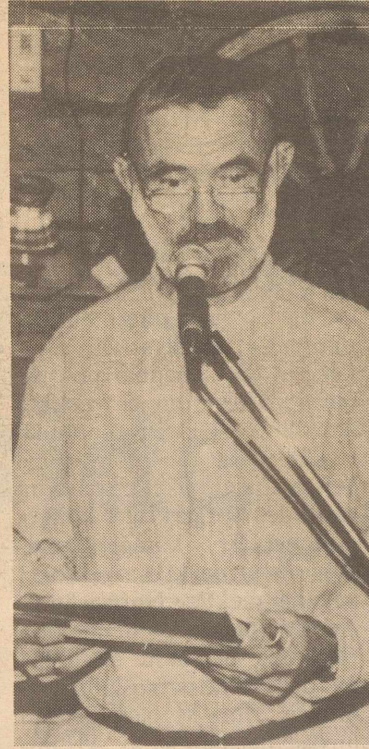
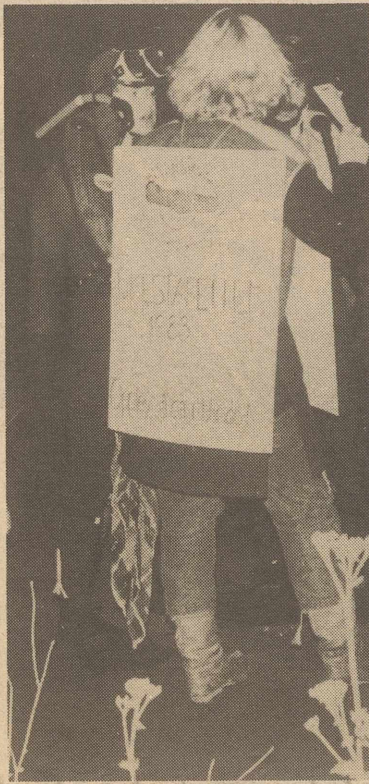
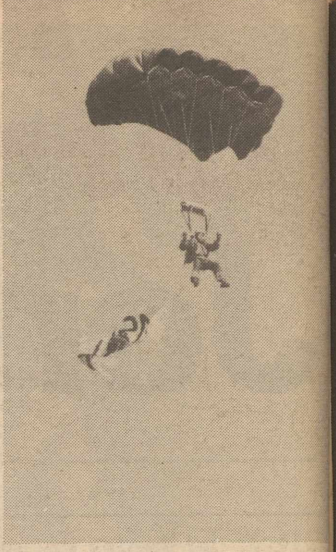
TROMSØ HENGER ALLTID I MEG

Til slutt i intervjuet spør vi — til tross for at han allerede har svart på det — om han bærer noe nag til Tromsø by og Nordlys. «Nei, jeg har gode venner i Nordlys. Stikker alltid innom der når jeg er i byen. Kjenner faktisk flere Arbeiderpartifolk enn AKPer i denne byen. Jeg kan rope at Ho Chi Minh-bysten i dag står heime hos redaktør Ivan Kristoffersen! Vi har en stående spøk om at jeg, hver gang jeg kommer til Tromsø krever å få den utlevert, mens han gjør krav på fortsatt å beholde den.» Og så avslutningssitatet helt til slutt: «Tromsø henger i meg alltid.»

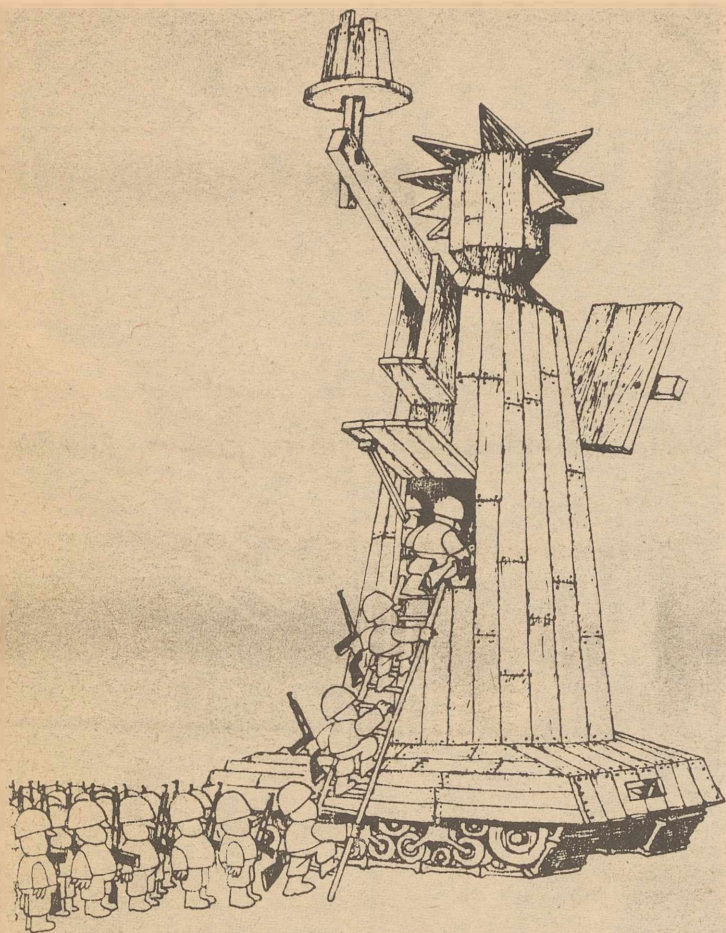
NICARAGUA

Latinamerika-gruppa i Tromsø samla inn 670 kr. til Nicaragua på studenthuset Latinamerikakvelden. Pengene går til gjenoppbygginga av en kaffeplantasje som nylig blei ødelagt av de CIA-finansierte bandene som herjer landet. Den norske solidaritetsbrigaden oppholdt seg ved kaffeplantasjen i januar i år.









Etter QUINO

AMERIKANSKE BILDER

Jacob Holdts lysbildeserie fra USA er ute på ny runde i Norge. Siden boka kom ut for noen år siden, og siden han turnerte sist med lysbildeshowet sitt, har Jacob Holdt vært enda en (eller flere?) tur over, og showet er tilført nye bilder.

4 stive timer varte showet, eller var det fem? Sikker viktig for Holdt å presentere et såpass bredt bilde, å få tid til å si alt han ville si. Men det er grenser for hva det er mulig å ta inn. Til slutt blir det bare bilder som flimrer forbi, reaksjonen i en sjøl uteblir.

For folk som har et bilde i hodet av USA som et middelklassesamfunn, er bildene hans et sjokk. Man trodde ikke at folk spiser jord for å overleve, midt i den vestlige velstandskaka, og man trodde slaveriet var historie.

Men ved siden av bildene var det noe anna som virka sterkt: Etter å ha vært gjennom slaveleiren i sørstatene zoomer Jacob Holdt inn på et Ku Klux Klanmøte; En feit red-neck (innbiller vi oss) snakker om den gangen han & noen andre skulle til å

lynsje fire svarte som dessverre slapp unna. Jacob Holdts kommentar var ei kjærlighetserklæring til disse hvite hjelpeløse (som han ser det) ofrene, som ikke blir drevet ut i fattigdommen i samme grad som de svarte, men som blir drevet til å bli mordere fordi de ikke forstår de mekanismene som driver dem ut i disse reaksjonene.

Det er her det nye i Jacob Holdts visjon av USA ligger: Han vil ikke være med på at konklusjonen på hans egne bilder er et plakataktig hat. Han er påståelig i sin naive tro på «det gode» i menneskene, som han påstår er grunnen til at han har overlevd alle de usannsynlige situasjonene han havna opp i i løpet av reisa. De som presenterte showet i Tromsø var raske med å ta forbehold mot denne naiviteten. Forståelse & kjærlighet til individene på toppen av maktpyramiden er uhor! Men at det er mulig å beholde ei sånn holdning etter å ha sett den grimme virkeligheta i øyet, er godt å vite.

ØST-AMERIKANER I DAG – VESTRUSSE I MORGEN

EN ABSOLUTT OBJEKTIV OG SAKLIG RAPPORT:

Av Bent-Are Jensen

Studentsamfunnet inviterte til forsvarspolitisk møte på Ukas tredje dag. Jan Otto Johansen og Martin Gunnar Knutsen (NKPs tidligere formann) kom ikke, og det var synd — for da kunne showet vært sikret. Isteden for møte statssekretær i Forsvarsdepartementet, Oddmund Hammerstad, pluss tidligere yrkesoffiser, nå høyskolelektor Anders Hellebust. De kan skilte med beste karakterer fra Krigsskolen, henholdsvis som nr. 1 og 2 etter bestemte, offiseren Vidkun-Quisling. Tredjemann i panelet stilte i full uniform, med vinkler, stjerner og det hele; det var sjefen for Troms Landforsvar, Asbjørn Lerheim.

AUSTAD BETALT AV KGB?

Tema for møtet var: «Nordmenn i dag — russer i morgen?» Men etter å ha hørt statssekretær Hammerstad og militærstjef Lerheim i aksjon, viste det seg egentlig at de var østamerikanere og at møtetittelen derfor burde vært forandra. Hammerstad og Lerheim forsvarte USAs militære interesser i nordområdene bedre enn amerikanerne kunne klart sjøl. Men det er kanskje ikke så vanskelig: Når en f.eks. tenker på USAs ambassadør Austad sin opptreden i Tromsø nylig, kunne en nesten mistenke han for å være betalt av KGB for å drive anti-amerikansk PR-virkosomhet. Høyresida i norsk sikkerhetspolitikk har jo alt for lenge markert seg som mer amerikansk enn amerikanerne sjøl — jfr. forhåndslagringsdebatten.

NØKTERN ØSTAMERIKANER

I Studentsamfunnet hadde imidlertid Hammerstad ikledd seg en moderat ham; han vet å beregne sitt publikum. Berge Furre måtte faktisk opp på talerstolen for å berømme Ham-

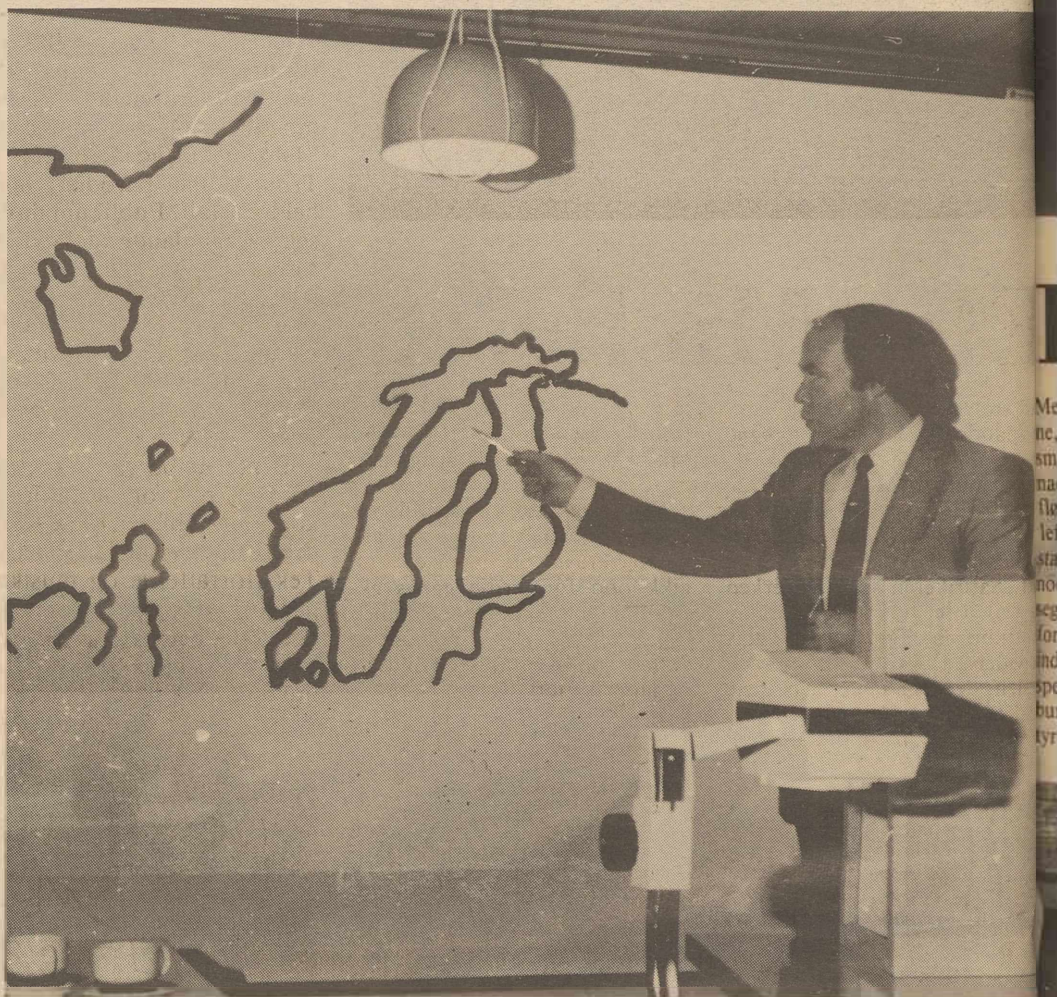
merstad for den nøkternhet sistnevnte viste under innledningsforedraget sitt. Furre påpekte at det ikke akkurat er nøkternhet som kjennetegner Hammerstad når han slår seg løs i Høyres forsamlinger. I Studentsamfunnet steg da også etterhvert temperaturen i debatten noen hakk, men aldri mer enn en tiendedel om gangen. Når statssekretæren og den militære sjefen lot seg engasjere, tok de til med å krydre språket med enkelte engelske ord og uttrykk («...now let's jump to the conclusions.») Det er allikevel ikke til å komme forbi at de snakka godt norsk til (øst)amerikanere å være (Norge) as a second language).

FADER HAMMERSTAD OG LILLE JANE EYRE

En kan ikke annet enn å beundre statssekretær Hammerstad for gedigen sjølsikkerhet. Fyren trer fram som Tryggheta i egen person, en blir nesten matt i knærne av så mye ro, autoritet og saklighet på en gang. Med sin faderlige stil og tone klarer han nesten å lure en til å tro at alt er såre vel med norsk sikkerhetspolitikk. Men dersom en klarer å stå imot Høyrestatens blide forsøk på forføring, risikerer en uvikkelig å føle seg som lille Jane Eyre i Brontës roman der vesla utsettes for Den store stygge ulven i Mr. Brocklehurst sin skikkelse. Men i denne romanen fra virkeligheten verden spiller statssekretær Hammerstad rollen som Mr. Brocklehurst (ulven): «What a face he had... what a great nose! and what a mouth! and what large, prominent teeth!» Mer treffende kan det ikke sies.

UTROPIAS TELEFONKATALOG I FARE

Nå bør imidlertid denne kelen avsluttes før statkaten griper inn og stopper dertegneds infame avsløring norsk usikkerhetspolitikk. ropi-redaksjonen risikerer telefonkatalogen beslaglagt Petter Gleditsch og Owenes, begge fredsforskere, for noen år tilbake dømt for å ha lest og offentliggjort re hemmeligheter som statfonkatalogen). Og ettersom ropia leses bare av studentefølgelig Studentsamskipnedsmedlemsarkiv i fare for å bli slaglagt av politiet — slik som på dataanlegget til CIA. Så dersom en er student og leser videre, er muligheten for at en får navnet sitt kjøpt på dataanlegget til CIA. Så for settes Punktum her, så det var mye mer som skulle referert...



SØRPÅ E' DET FLER ALTERNATIV

NORPÅ HAR DU NORDLYS

«Nordlys» gir deg pakkeløsning. Du får lokalavis og landsdelsavis for samme prisen.

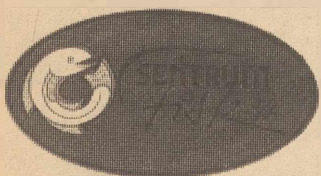


Nordlys

Postboks 656 - 9001 Tromsø

STØRST I NORD

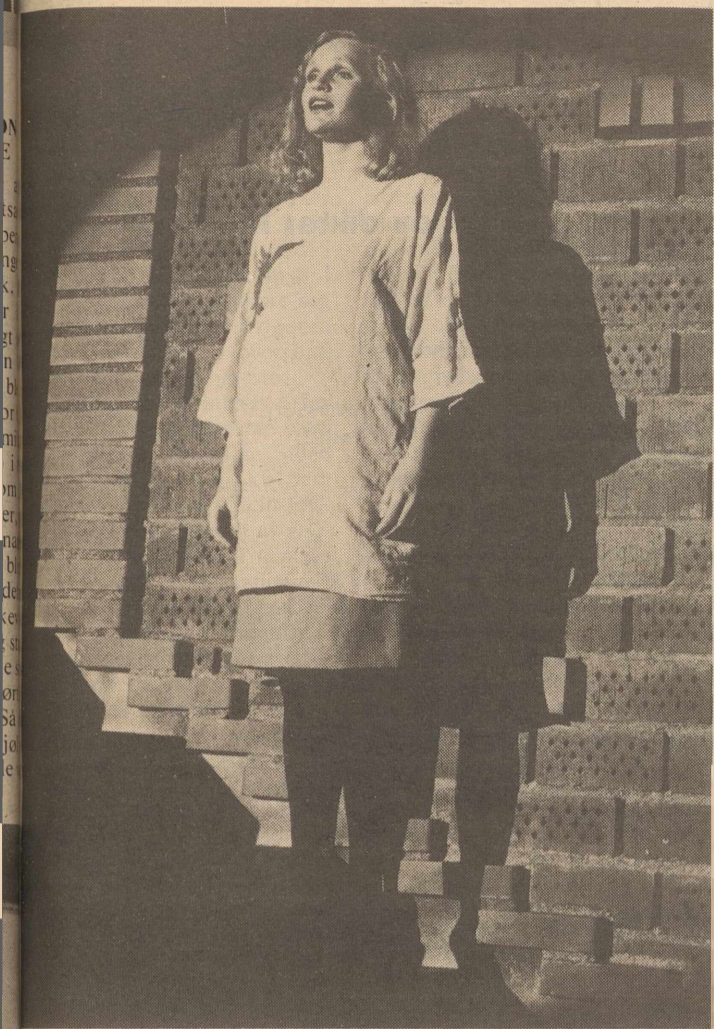
delikatesser fra havet



TROMSØ TLF 083-81023
FISK FISKEMAT RØYKERI
engros detalj

«Gjenglemte saker fra lesesalene på UB, fåes ved henvendelse til skranken på UB.»

Fløy en liten gul revy

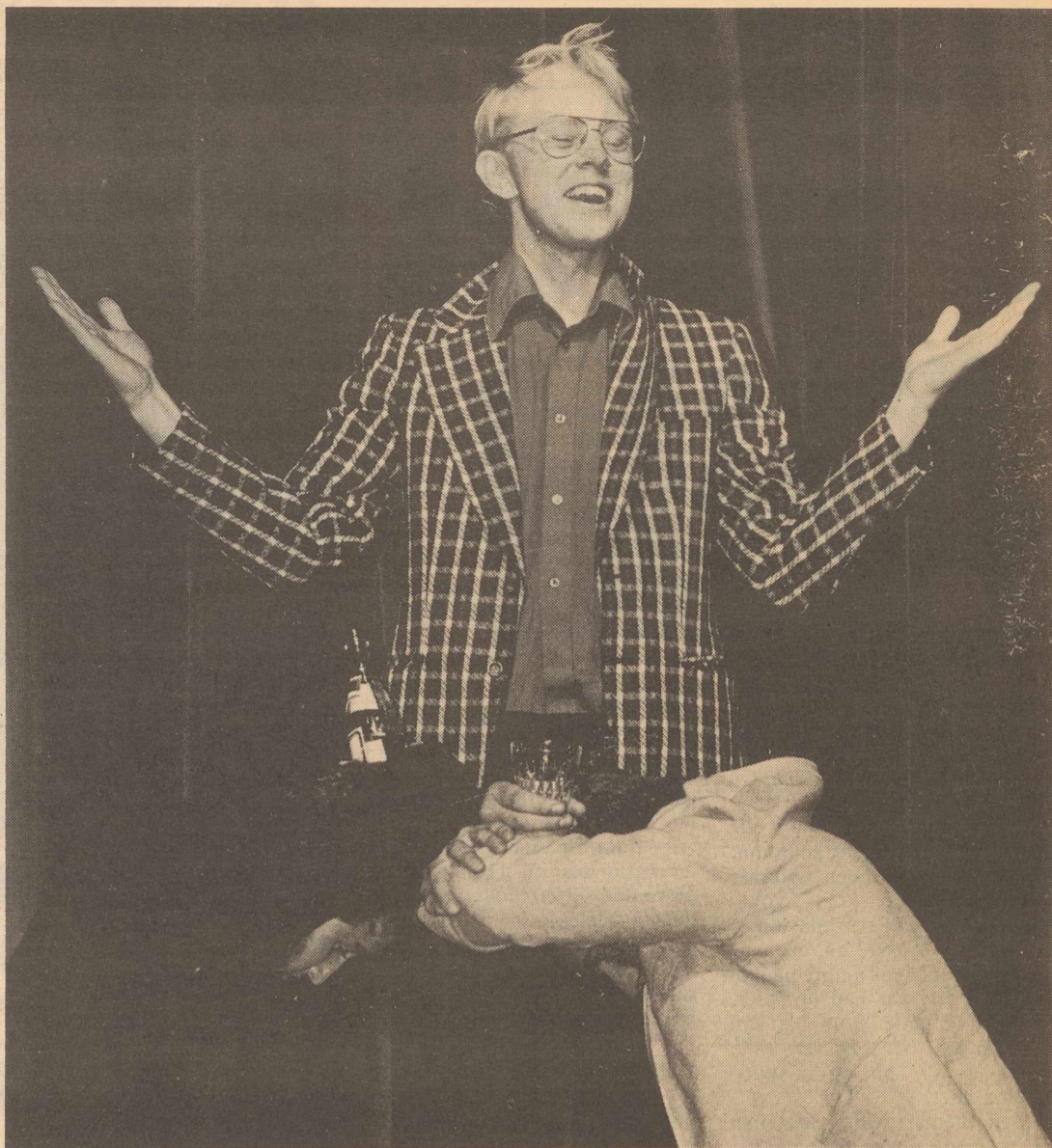


Suksessen fra fjorårets revy «Decibel» gav tydelig mer smak, og årets «Det fløy en liten gul» ble en realitet. Forberedelsene til studentrevyen har pågått siden i januar, og mange aktive sjeler har gjort sitt til at også årets revy ble en flott forestilling. I alt ble revyen framført elleve ganger, og den ble godt besøkt av både studenter og den øvrige befolkningen i Tromsø.

Årets revy var preget av gode tekster og godt gjennomarbeidede numre. Tilskuerne var skånet for «blaute» vitser og billige poeng, og det vitner om at forarbeidet har vært grundig og godt gjennomtenkt.

I alt besto «showet» av 23 numre, og 13 skuespillere framførte disse. Skal noen spesielle nummer fremheves, må det bli eventyret om Studenthusets tilblivelse, og «De siste dages heldige» der vi møter representanter fra forskjellige religiøse samfunn (Bratterud, Børre Knudsen, Arild Edvardsen og Åge Samuelson). Også ambassadør Mark Austads besøk i Tromsø ble parodiert med heldig utfall. Publikum moret seg og applauderte høylydt. Lørdags-TV-serien «Dynastiet» ble presentert med innslag fra andre «Hollywood»-familier, som Zeb Machahan fra «Ville Vesten» og Dolly Duck fra Andeby. God denne også!

Bente Reibo var instruktør på årets revy og har gjort en god jobb sammen med de andre revy medarbeiderne. Tekstforfatterne og musikerne fortjener også stor honnør, i det hele tatt takk til dere som har gjort «Det fløy en liten gul» til det den ble!



Bratteruds barn.

H. Sommerro og H. Rotmo

-Vi ska spæll te vinduan sprækk — Vinduene sprakk ikke, men takbjelkene i første etasje bøyde seg da Henning Sommerro og Hans Rotmo var på Studenthuset.

De to freske gutta satte Huset på hodet. Da det ikke nyttet å klappe dem fram etter flere ekstranummere, sang publikum seg faktisk til mere underholdning. Kanskje H. Sommerro og H. Rotmo kunne tenkt seg en mulig

rømningsvei, for ingen ville gi slipp på dem.

— Det e itt nok med at dæm søng oss fram. Men dæm kainn jo tækstan og, sa H. Rotmo etter forestillingen. Synlig imponert over publikum. Kvelden var så absolutt vellykket og til glede for mange kan vi røpe at Vømmøl vil prøve et «come back» til neste år p.g.a. ti års jubileet. GLED DE-RE.

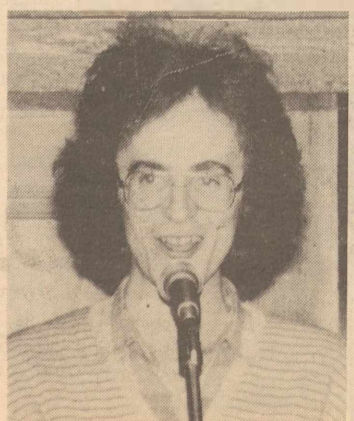
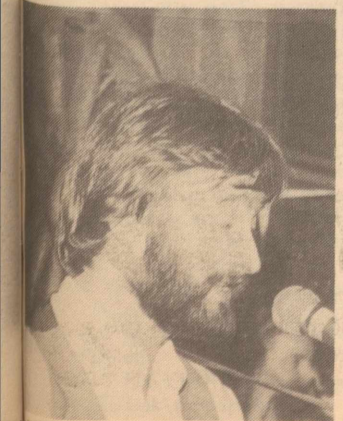
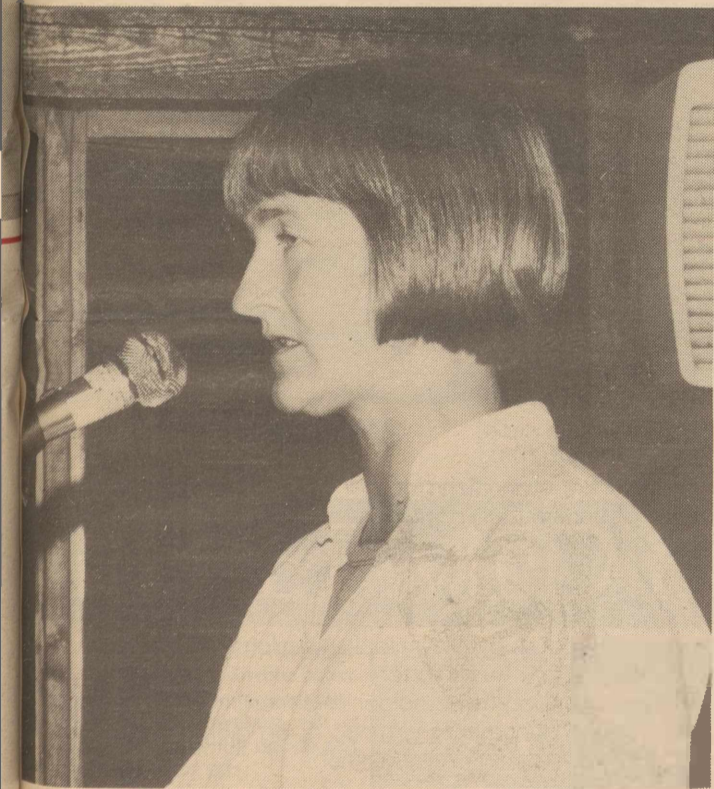


Else Michelet

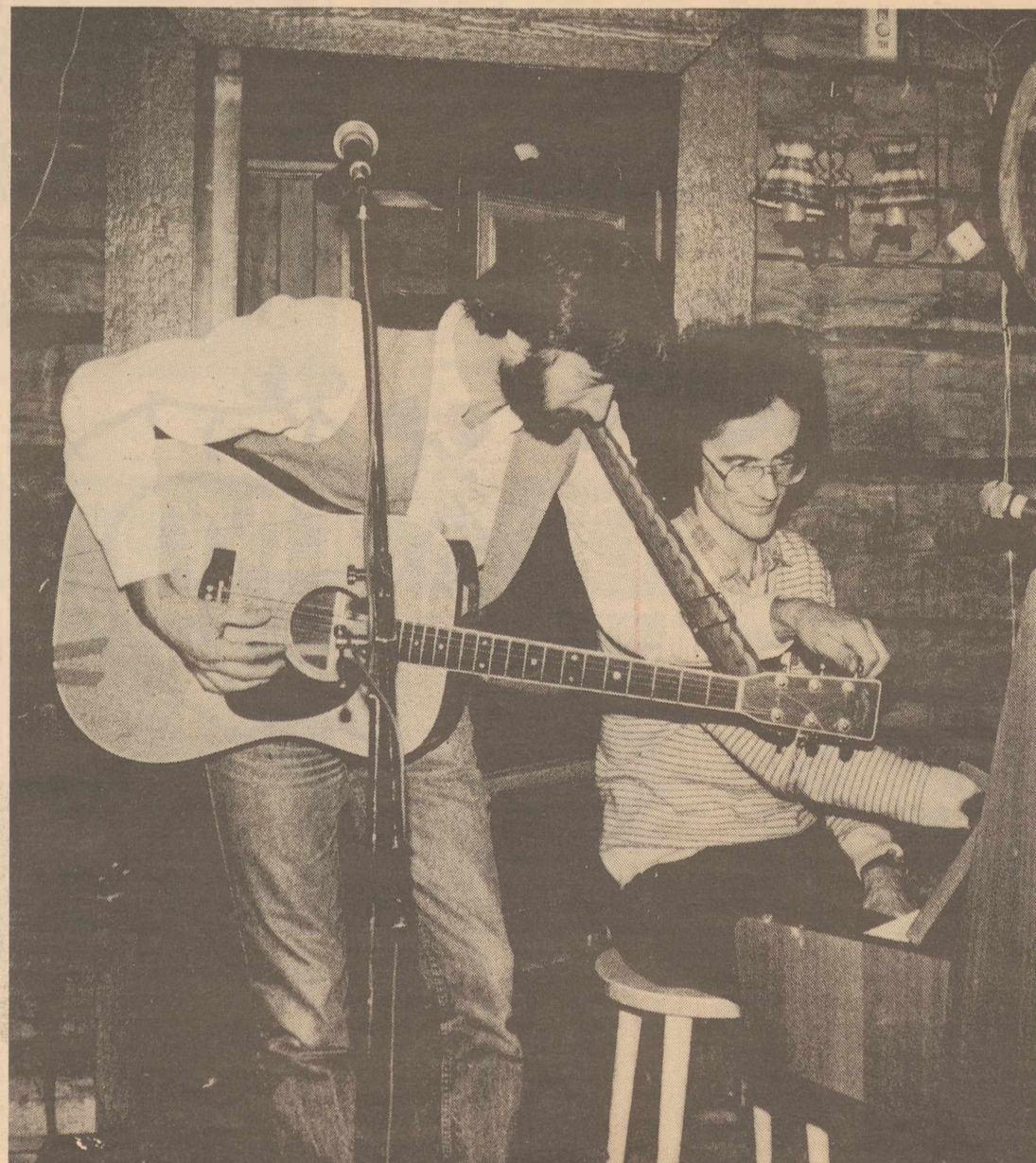
Med stoisk ro, små plirende øyne, pannelugg og sitt særegne smil inntok Else Michelet «arene» på Studenthuset. Direkte fløy fra Svalbard og med to teaterkataloger under enden, startet hun en helaften ved pianoet. Satirikeren sparte hverken seg selv eller andre i løpet av forestillingen. Samfunnet og dets individer fikk sitt pass påskrevet, spesielt det mannlige. Det hele endet sammen ved sang, even-er, filmhistorier, oppskrifter og

hverdaglige hendelser, selvfølgelig alt omskrevet på Else Michelets særegne og artige måte.

Stemningen og smilet ville ingen ende ta, heller ikke applausen og kravet om mere da hun gikk opp for tredje gangs ekstranummer. En fin kveld med mye smil og latter... selv om en del av vår hverdag ble ironisert og latterliggjort.



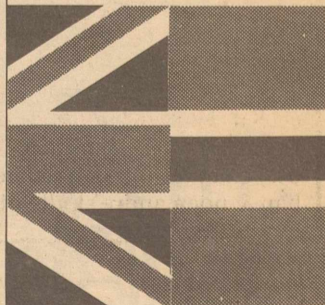
Med sarkastisk blikk.



NYHET!

A.S.Hornby · Herbert Svenkerud

OXFORD
ENGELSK-NORSK
ORDBOK



Det er forskjell på ordbøker

En ny, større og bedre ordbok for hjem, skole og kontor.

Den tåler sammenlikning

Kr. 109,- 660 sider.

 **CAPPELEN**

Dikter Arild

«Når en kråke har mista faren sin er det ikke godt å være kråke»

— sa Arild, og så gikk han fra Huset — desverre.

Dikter Arild har stor bart. Og under den barten er det en munn. Og ut av den munnen kommer det utroligste av norsk vokabular, i fantastiske formasjoner. Svulstig? — Ålreit, da, men fy f... så gøy det var å høre på han (Arild). Først var han oppleser, og folk var gale. Som ble han rockesanger, og folk var ville. — Og så gikk han, og da skulle dere ha sett!

Men Steinar Albrigtsen (han som er med i *nesten* alle band her i byen) satt igjen, aleine med gitar'n.

Og det svingte bra, det også.

— Og folk var gjerne igjen.

Såne vanlige folk vil gjerne bli til *ett* eller annet. Arild vil visst bli til *alt* eller annet, og det har han nesten greid også: Rockesanger, forfatter, skuespiller, bonde (han har en jordfleck hjemme i Asker), etc. etc. Det eneste han ikke har greid å bli (ennå) er fransk jazz-sangerinne, men sånt krever visst forferdelig mye trening, har vi hørt. Men alt det andre får han til, det svingte i hvert fall ugudelig borte på Huset.

Sånn «til vanlig» driver Dikteren med teater på Oslo Nye, med «sånn til vanlig menes aktiviteter akkurat nå i høst, pluss litt utpå nyåret. Altså; dikter Arild spiller teater, et stykke som handler om noen dukker som sitter aleine hjemme mens Dikteren er ute i

«lysløypa». Dukkene greier ikke å si noe som helst uten at Dikteren er til stede, derfor er de forstælig nok temmelig arge hver gang Dikteren drar på kjøret, og lar de sitte igjen, aldeles mållose.

— Som for eksempel når Dikter Arild drar til Tromsø for å gjøre seg blek. Men dukkene i Oslo burde skjønne hva som ligger i ordet «solidaritet», skulle ikke vi dukker oppe i Tromsø også få lov til å nyte Dikterens gunst en gang i blandt?

Dukkene vet kanskje heller ikke at Dikter Arild gjør andre ting enn bare å feste og ture når han er vekk? For eksempel kommer det visst snart en ny sånn vinyl-pizza, hvor Dikter Arild har skrevet tekster, og Kjell Rønning har laget musikk. «Duo Caramba» skal visst den hete, og do-udu.

Men tilbake til Huset; Der hadde vi han (Arild) in natura. (Ikke misforstå nå). Forestillingen kom litt seint i gang fordi en bok tilhørende forestillingen hadde nektet å forlate hotellet. M.a.o.: Den lå igjen og måtte hentes. Boka's eier og opphavsmann ble litt engstelig på grunn av opptrinnet, både fordi bøker sånn rent prinsipielt bør følge sine opphavsmenn (-kvinner), men også fordi studenter har en tendens til å miste konsentrasjonsevnen litt utover kvelden. Heldigvis greide de å holde stilen «till the bitter end».

Stemningen lå oppunder taket, sammen med de ivrigste fansene som hang i takbjelkene.



Arild har sansen for hva som rører seg inne i hue på folk, for eksempel kom Norgeshistoriens beste skildring av det å være fyllesjuk.

«Magan rumler hue er fylt med bedritne humler føttene sjangler tenna skrangler Jeg skjener nedover en krøllete vei Hvem faen er jeg?»

Dette er poesi som slår en stakkars student i bakhue, alle visste hvordan morgendagen ville bli. Men stemningen steg raskt igjen, folk glemte morgendagen og kastet seg med:

«Visa om kjærlighet er gratis den koster ikke en jævla spenn den sitter i båten og nynner i

regnet og hvisker så stilt: du er'ke aleine».

Publikumskontakt er viktig i Show-bransje, og i så måte er Huset uvanlig godt egnet til konserter. Intim stemning, man kjenner duften av naboens armhule uten å anstrenge seg, og artistene er de eneste molekylene som kan bevege seg nogenlunde fritt, der de står på dansegulvet med en slymbal under hver arm.

Likevel, på tross av følelsen av å sitte i en ubåt med førstegangskullet av «Smoke-Enders, på tross av tettheten, og på tross av naboens armhuler, så var det en jævli koselig kveld.

Kanskje nettopp derfor. Forresten — takk nabo! (og takk Arild).

Visdomsoro

— av dikter Arild

Gammern sa:

Hør på en fornuftsman
bli direktør
få deg enebolig i tremillionersklassen
og kjøp cabincruiser på førti meter.
Glem hue
bruk magen
stem Hagen!
Og ikke betal skatt!
Ikke betal skatt!
Husk sykehus gror som trær på skauen
og norske veier lager seg sjæll!

Men jeg dreit i visdommen hans
bante'n til en pøle og sa: visdommen din, fatter
gjør meg sur av grønskelatter
de derre suppegreiene holder ikke mere
stå her ved denne pølen i ti år og gjerne flere
— etterpå tar vi en preik sammen.

Og jeg dro ut i verden
gifta meg fire ganger
og blei en ganske habi: rockesanger
som optrådte på verdens mest storslagne restauranter
— helt til fattern morsa ned til meg
og sa:

Sønn, hør på en fornuftsman
bli millionær
få deg enebolig i timillionersklassen
og kjøp deg helikopter med innlagt svømmebasseng
og flyvefisk!
Glem hue
bruk magen
stem Hagen!
og ikke betal skatt!
Ikke betal skatt!
Husk, gamle hjem bygger seg sjæll
og norske skoler spretter som løvetenner en sommerdag!

Men jeg dreit i visdommen hans
lot'n stå ved pølen
og morsa friskt tilbake: visdommen din, fatter
gjør meg sur av øddikatter
de derre suppegreiene holder ikke mere
stå her ved denne pølen i ti nye år og gjerne flere
— etterpå tar vi en preik sammen.
Og jeg rusla rundt i verden
gifta meg seks nye ganger.
og blei ganske habil reparatør av sykkelslanger
ved siden av at jeg var Frank Sinatras spesielle håndlange
— helt til fattern nådde meg telepatisk
med følgende beskjed:

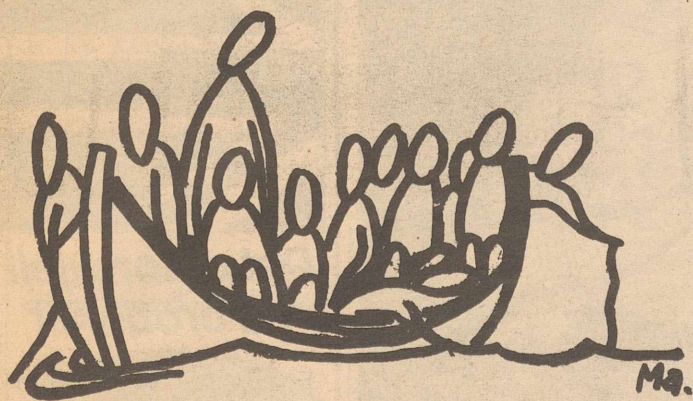
Sønn, hør på en fornuftsman
bli bolighai i superklassen
få deg slott på størrelse med Marseille
og skaff deg lysthus med innlagte magedanserinner og
fire krokodiller som dørvakter!
Glem hue
bruk magen
stem Hagen!
Og ikke betal skatt!
Ikke betal skatt!
Husk norske brannmenn slukker norske branner fordi de
syns det er gøy! og barnehager spretter som lauv en
spretten vordag!

Men jeg dreit i visdommen hans
lot'n stå dønn fast i pølen
og ga telepatisk beskjed tilbake: visdommen din, fatter
gjør meg sur av møkkalatter
de derre suppegreiene holder ikke mere
stå her ved denne pølen i ti nye år og gjerne enda flere
— etterpå tar vi en preik sammen.

Og jeg fortsatte verden rundt
skilte meg tolv ganger
og blei en ganske brukbar svikesanger
som underholdt noen klin dødsdømte fanger
— før jeg dro hjem og fattern sa:

sønn, du har rett.
Jeg var patto tett i knollen
vær snill og løsne meg fra denne pølen.
Og jeg løsna'n
og sammen dro vi ut i verden
og fattern blei en ganske habil rockesanger
rock me home to by barndoms gyngestol
sang fattern og blei mektig populær

FERGETUR



... fergetur rundt Tromsøya viste sø å vær en gedigen suksess. Sjøl om de så svart ut (læs: tynt) te' å begynn me, kom folk subbanes ætterkvært... og trakk ganske snart ned i salongen te' ræke, pils og vin. Vi fikk kanskje ikkje se så mykkje på turen — av øya mein æ — vi så satt nere (!). De fåregikk vessnok

fesking underveis. Nåkka vi så satt nere bare såvidt registrerte... Ikkje at de va et stort savnm ferr æss, ferr stæmninga va stor under dekk. Så istedenferr å tomle opp på dækk halvblind og meir fæstlæst'n hadde vi jærna blidd me nån runda te' ruindt dein vakre(?) Tromsøya...



PORTRETT AV EN UKJENT MUSIKER

Møte med visesangeren
Stein-Erik Sivertsen

Stein-Erik Sivertsen kommer opprinnelig fra Kåfjord i Lypen. Etter å ha farten litt rundt i landet, kom han til Tromsø i 1981, for å prøve å etablere seg både med tanke på arbeid og som musiker. Dette var en overgang som ikke var av de enkleste.

Etter å ha fått interesse for gitar og musikk, lærte han sine første grep i en alder av 14 år. Siden har interessen for musikk bare blitt større og større. Stein-Erik har primært vært opptatt av visesang, men i den senere tid har han også syslet med ragtime og blues.

På spørsmål om hvordan musikermiljøet er her i Tromsø, svarer han med en kort setning at det er svært vanskelig å komme i kontakt med de «rette personer», dersom man ikke har fått seg et navn på forhånd. Hans helhetsinntrykk er at byen har et ganske stort spekter av både gode og mindre gode musikere.

Etterpå har han hatt noen spillejobber, men det er på langt nær nok til å leve av. For en ung 19-årig soloartist er det nesten helt umulig å gjøre musikken til sitt levebrød. Men han vil også tilføye at dersom man spiller i et band, er mulighetene for oppdrag langt større.

Vi spurte Stein-Erik om han

tror det er mange talentfulle musikere som bare sitter for seg selv og spiller, uten å komme noen vei. Til det svarte han et klart ja og tilføyde at det beste de kan gjøre, er å prøve å komme i kontakt med andre musikere, for på denne måten å utvikle sine musikalske ferdigheter.

Dersom man ønsker å bli en god musiker, er den eneste rette framgangsmåten å øve jevnt og regelmessig. Man må aldri gi opp, selv om det kan synes vanskelig og kjedelig i begynnelsen. Selv de «store» har vært «små», sier han med et glimt i øyet.

Dersom Stein-Erik oppnår de kontakter han trenger for å perfektionere seg, er han ikke et sekund i tvil om at han vil satse på musikken som heltidsbeskjeftigelse.

Etter å ha hørt Stein-Erik spille og synge, sitter man igjen med den følelsen at det er en musiker av «stort format» vi har med å gjøre. Hans gitar- og vokal-ferdigheter er helt enestående, men så behersker han også alt fra den mest avanserte gitar- og vokal-ferdigheter til den enkleste blues. Det eneste vi kan gjøre er å ønske Stein-Erik lykke til videre, og tar jeg ikke helt feil, er han en kommende toppgitarist som vi sikkert kommer til å høre mer om i fremtiden.



HØYT HENGER DE OG ... ?

Av Steinar Johansen

Tromsø har fått enda en klatregruppe, «Bre- og klatregruppa i TSI», stiftet på «Paletten» (!) i september. Formålet skal være å samle bre- og klatreinteresserte studenter til lysbildekvelder på

Huset, samt virke for et aktivt klatremiljø blant studentene. Dessuten jobbe for innendørs treningsmuligheter, i tillegg til kurs og «ekte» klatring. Den nye klatreklubben satser på et nært samarbeid med «moderklubben» Tromsø Klatreklubb, som teller ca. 100 medlemmer.

— Og hva skal vi så med enda en klatreklubb, Ivar Folstad og Einar Magnussen?

— Med den gjeldsbyrden og det ølkonsumet gjennomsnittstudenten har i dag, vil han/hun neppe leve til studielånet er betalt, derfor er det viktig å gjøre det enklest mulig for studentene å bli med på fritidsaktiviteter som klatring. Det kan best gjøres ved at klubbene står i nær kontakt med studentmiljøet. Det er ikke meningen at Klatregruppa i TSI skal konkurrere med Tromsø Klatreklubb, vitsen er bare å få flere med på klatring. Vi går inn for yoghurt og friluftsliv, det er ikke bra med for mye lesing heller (jmfør bilde).

Klatregale har enorme muligheter her nord, med Lyngenalpene, Kvaløya og hele Lofotkysten. Så det er ingen grunn til å sitte inne.

Tromsø Klatreklubb (TKK) har forresten bygget ei fin hytte oppe under Hollenderne på Kvaløya som medlemmene kan overnatte på. Det er det fint å studere også, hvis været er dårlig.

— Klatring blir vel regnet som en «mannemanns-sport», blir den nye klubben bare en gutteklubb?

NÆRRADIO!

3. oktober vil komme til å stå som en merkedag i Tromsø-studentenes historie. Den dagen mottok vi nemlig permanent nærradio-konsesjon av Det Kongelige Kultur- og vitenskapsdepartementet. Et interimstyre har siden februar i år arbeidet for å dra igang radioen. Det ble søkt om konsesjon for drift under UKA, og for helårsdrift.

Allerede i juli ble det klart at UKE-konsesjonen var klar. Men det gikk ikke slik vi hadde ønsket: Tekniske problemer, tidsnød og mangel på folk gjorde sendinger under UKA umulig.

Men, problemer til tross, vi gir ikke opp!

SENDINGER ETTER NYTTÅR

Arbeidet med oppbygging og planlegging av driften tar sin tid. Derfor satser vi på detaljert

planlegging i høst, bl.a. ang. teknisk utstyr, og hvilken profil radioen skal få.

VI TRENGER FOLK

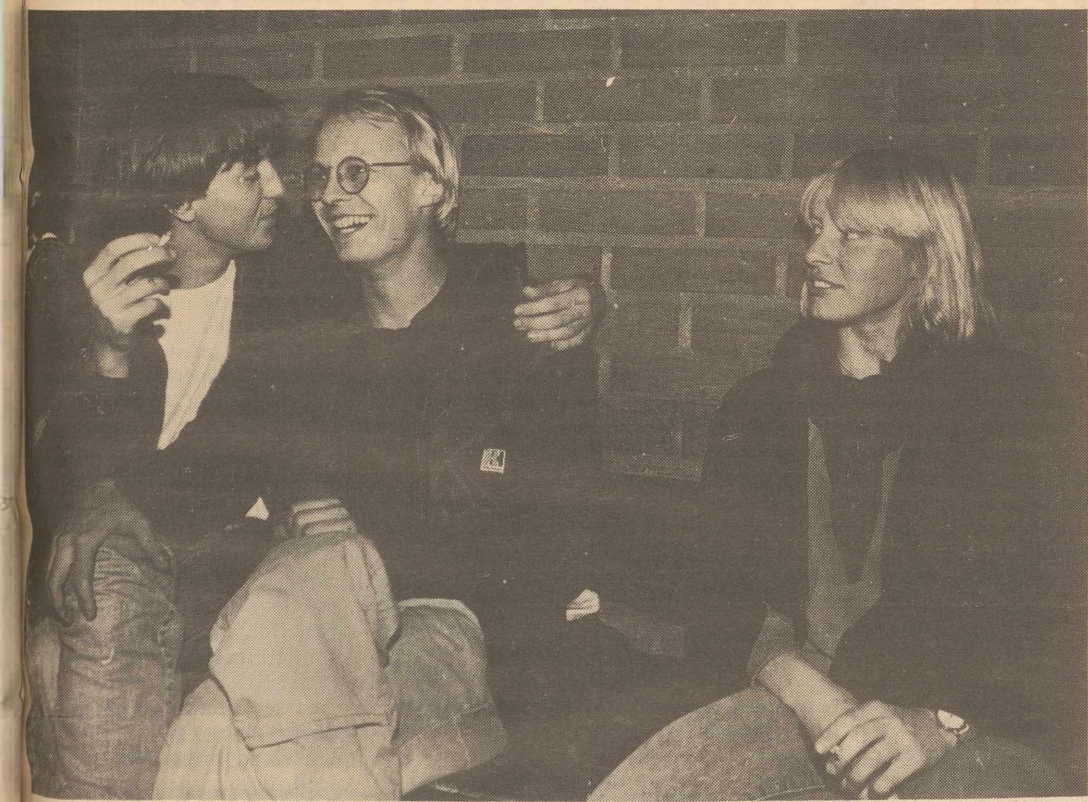
Hvis du er interessert i teknikk, lage programmer, etc. etc. er du velkommen til å være med. For å sende ti timer i uka, bør vi være minst trede medarbeidere. Dette utgjør to redaksjonsgjenger, med en rimelig arbeidsmengde på hver.

RADIO-MØTE PÅ «HUSET»

Vi inviterer interesserte til å møte på «Huset» tirsdag 10. november kl. 19.00.

PS. Radioen trenger et navn! Vi oppfordrer alle til å komme med forslag. Vinneren vil bli premiert. (Navn som «Radio-Nord» eller «Studentradioen» vinner garantert ikke).

Velkommen til Radio-møte på Huset!



Er klatreklubben bare en gutteklubb?

— Jentene er like velkomne som gutta, tallet på jenter som klatrer er på full fart oppover, og det har vi tenkt å slå et slag for. Jentene i TKK har dessuten i to år på rad arrangert egen jenteklatresamling i Lofoten.

Jentene viser til fulle at klatring ikke bare er rå styrke, de klatrer mye lettere og mer elegant enn oss gutter. Jentene har lettere for å utvikle god teknikk og balanse som kompensasjon for mindre fysisk styrke.

— Så klatring er ikke bare idrett?

— Arne Næss, som kalles norsk klatrings far, sa engang at klatring er ateistisk turning på Guds apparater. Noen sier de klatrer fordi fjellet er der. Vi sier vi klatrer fordi vi er her.

Det er vel like mange forskjellige oppfatninger av hva klatring er som det finnes klatrere. De fleste er enige om at det er en form for total opplevelse hvor en får bruk for det beste i seg selv og tauskameraten. Kroppen og sjela må fungere samtidig. Du må bruke hele deg i nært samspill med elementene. Spenning, avspenning, det kjennes godt ut etterpå. Gir ro og utholdenhet til mer trivielle sysler, som for eksempel øldrikkning på «Huset», selv om det også naturligvis har sin sjarm.

— Klatring kan være farlig, det er ikke til å komme bort fra?

— På en måte er det akkurat så farlig som en selv gjør det til. Og her ligger nøkkelen til å kjenne sin egen begrensning. Sokrates mente det samme, selv om han ikke var tindebestiger. Det er likevel sjelden at erfarne klatrere her på berget blir rammet av ulykker. Vi legger stor vekt på sikkerheten i alt vi gjør, og er selv også organisert i Alpin Fjellredningsgruppe Tromsø.

Klatringen blir aldri en vane. Vi garanterer ikke for andres levetid, men det er viktig å gi hverdagen mening. Det er det som er befriendelsen på at vi er livet.

— Så nå skal alle studenter til fjells i stedet for å drive f.eks. studentpolitikk?

— Det er aldri et «enten/eller», de som finner livsutfoldelse nok i studentpolitikk skal ikke vi forstyrre med utendørsaktiviteter. Politisk arbeid krever jo også et visst overblikk, men i fjellet er det i hvert fall ikke noe problem med takhøyden.

Til slutt: hvis det er noen som har lyst til å kaste seg med i TSIs bre- og klatregruppe, kan de henvende seg til Einar Magnussen, stud.mag.art (!) + sivilarbeider på ISV (dere finner ham helt sikkert).



«Eksjenbilde fra bestigningen av Nordveggen på Mack-bygget»

NYHET MED PERSONNLIG PREG

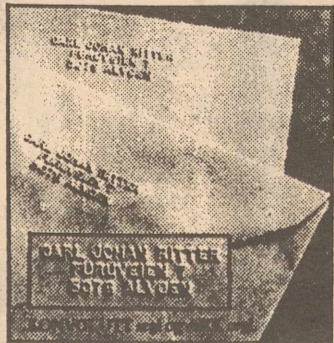
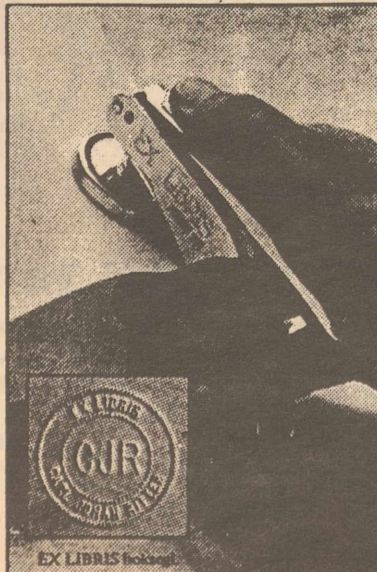
Med EX LIBRIS prege-sett gir du dine bøker, brevpapir, konvolutter, gavekort osv. et personlig og vakker merke, til en rimelig pris.

Eksklusivt og praktisk. Løse prege-segl, utformet etter ønske, passer til samme håndtak. Skiftes med et enkelt håndgrep.

Seglene kan bestilles i tre varianter: EX LIBRIS boksegl, til merking av bøker, MONOGRAM segl i elegant dobbel skrifttype, for plassering på kort, servietter etc., og segl med NAVN/ADRESSE som kan tilpasses konvolutter og ark.

EX LIBRIS papirpreger personliggjør dine viktige papirer, og gir et elegant og varig identifikasjonsmerke. En spesiell gave til noen du liker, eller til deg selv.

Oppor etter EX LIBRIS papirprege-sett hos din bok- og papirhandler.



Et kvalitetsprodukt



ALVØEN
1797

UNIBOK
UNIVERSITETSBOKHANDEL

Postboks 761
Tlf. (083) 81 012
9001 TROMSØ

Fagkritikk på historie grunnfag

Av Bent-Are Jensen

Historie er et fint fag, det er de aller fleste som har tatt faget her i Tromsø enige om. Universitetet varter opp med dyktige, engasjerte og engasjerende lærerekrefter. Kontakten mellom lærere og studenter er god, noe alle setter pris på. Kort sagt byr historieseksjonen på et godt miljø. Mange som tar grunnfaget, føler seg frista til å fortsette den «historiske» løpebane. Men allikevel må historiefaget i Tromsø tåle en viss kritikk — og det er denne kritikken vi skal ta for oss her.

OPPFORDRET TIL KRITIKK

Eksamenskullet på grunnfag våren 1983 ble bedt om å komme med kommentarer til pensum, undervisning m.m. Grunnfagsstudentenes daværende tiltsmann Erik Rakoczy (vanskelig navn, uttales Rakáski) sammenfattende en del synspunkter på vegne av studentene, og notatet hans ble så sendt ut til høring blant eksamenskullet på sju. Fire av dem sendte inn skriftlig svar til seksjonsrådet. Alle fire sluttet seg til oppsummeringa til Rakoczy og det er

grunn til å tro at følgende synspunkter deles av langt flere enn de nevnte fem.

SKRIFTLIGE DISPOSISJONER

I notatet sitt skriver Rakoczy: «Det syntes å være stor enighet om nytten av skriftlige disposisjoner av en forelesningsserie. Det ga oss mulighet til å se framover i utviklingen av forelesningene, samtidig som vi lett og punktvis kunne knytte tråden tilbake. I sin kommentar tilføyer en av Rakoczys medstudenter, Inger Lise Bårdslett:

«Skriftlige disposisjoner... er nyttige... med henblikk på egen lesing og for å holde seg orientert dersom en ikke kan møte til samtlige forelesninger. Enkelte av foreleserne fikk kanskje en oppfatning av at vi ventet oss omfattende og arbeidskrevende resyme. Stikkord og henvisning til pensum ville etter min mening være å foretrekke.» Det kunne jo være en ide også for andre fag?

DISKUSJONER

Rakoczy skriver: «De fleste lærere inviterte til diskusjon i sine forelesninger, ble fort ganske stresset med henvisning til at vi måtte videre. Dette virket pasifiserende på

vår interesse for å reise diskusjoner. Vi forstår problemet, mens syns likevel det er så viktig at det bør vurderes av lærerne.»

FAGDIDAKTIKK

Fagdiddaktikken var ny av året og fikk ikke gå upåakta hen. Rakoczy sammenfatter gruppas erfaringer slik:

«Fagdiddaktikken syntes å ha kommet like brått på lærere som studenter. Her har forventningene vært ulike. Studenter med erfaring fra skolen syntes resultatet var magert. Andre hadde vel kanskje ikke forventninger i særlig grad, og har derfor uttrykt større grad av likegyldighet/overbærenhet med dette.»

PENSUM VS. STUDIEPLANENS INTENSJONER

Følgende er langt, men godt. Rakoczy tar her for seg den mest åpenbare «motsigelse» i

det faglige opplegget. Begrepet «motsigelse» bruker han fordi han er AKPer (de snakker slik) — men at han det er, gjør vel ingen ting? Han var i alle fall en god tiltsmann:

«Hovedmotsigelsen synes å ligge i misforholdet mellom pensum og de enkelte foreleseres uttalte kritikk mot dette. Størst er problemet for den del av pensum som dekker europeisk historie. Desiderert minst populært synes Hoyt å være, så vel blant studenter som lærer/hjelpelærer. Under slike forhold blir det ganske frustrerende å være student. Pensum kritiseres innledningsvis av foreleser. Det henvises til alternative bøker. Når så spørsmålet om utskifting av pensum reises, svares det unvikende med at dette er vanskelig.

Historie er kvantitativt og kvalitativt et krevende fag

som ikke er «in» i tida. Humaniora er på defensiven overfor de teknologiske (matnyttige) fag. Dette stiller store krav til fagets utøvere. Vi mener dette er grunn nok for å bruke tid og krefter på en oppjustering av grunnfaget. De er ikke mange av oss som finner sammenheng mellom Hoyt og følgende sitat fra innledningen til studieplanen: «Endelig er det et siktemål å oppøve den historiske tenkemåte med sans for grunnleggende sammenhenger i den historiske endringsprosess, både over tid, mellom ulike sider av samfunnslivet og i forholdet mellom ulike samfunn. Tilegnelsen av en slik historisk arbeids- og tenkemåte er en forutsetning for videre fruktbar arbeid med faget, både som lærer og forsker.»

Inger-Lise Bårdslett utfyller i sin kommentar Rakoczys

notat ytterligere:

«Historie ble i liten grad tatt opp som tids- og samfunnsbundet, som grunnlag for og produkt av menneskelige handlinger. Det ble... en sterk konsentrasjon om historiske «fakta», konger, årstall og kriger, altså samme som har gått igjen i grunnskolen av.»

GRUNNFAG, QUO VADIS?

To av eksamenskandidatene sendte inn et konkret forslag til utskifting av bøker på pensumlista; det gjaldt utbytting av Hoyts pensumbok på m-lomalderen mot Perry Andersons bok «Fra antikken til feudalismen.»

Hva skjer på historie? Følg med, følg med...

Lingvistikk — verdens minste fag?



«Er det en lingvistikk-student, tro?»

Inne i en mørk krok i kantina sitter et menneske. Hvem kan det være?

Det blir tynt på nachspielene for Lingvistikk grunnfag. D.v.s., hun ene gjør så godt hun kan, men dere skjønner problemet? — Jez, jez; lingvistikk grunnfag har desverre kun en (!) student på full tid, samt en som følger distanseundervisning. Da skulle vi være oppe i den nette sum av to.

— Og hvordan er det så å ikke bare være eneste jente, men også eneste student på kollokvien, Marit Krogtoft.

— Overgangen fra Forberedende i Bergen med flere hundre studenter til Lingvistikk i Tromsø var ganske stor, men jeg føler meg privilegert her. God kontakt med lærerne, og så får jeg i hvert fall nok oppmerksomhet!

— Du er ikke redd for Gauss-kurven?

— Undervisningen kan legges opp personlig, og sånn skulle det vært ved alle universitetene.

— Men hva med klassefestene?

— Klart det kan bli litt ensomt å studere aleine, men over jul starter visst flere... (håpefullt uttrykk) — men jeg liker meg godt, faget er interessant og læ-

rerne kjempekoselige. Dessuten håper jeg jeg skal få bruk for faget også, har nemlig lyst til å undervise fremmedarbeiderbarn i norsk, og da trenger jeg lingvistikk.

— Men ærede lærere (på den andre sida av bordet), har det noen hensikt å beholde et fag med så få studenter?

— Knut Taraldsen, ivrig forkjemper for enhver bevilgning til Lingvistikken, retter på slipset:

— Uten Lingvistikken stopper ISL. (Altså: Institutt for Språk og Litteratur) Lingvistikken er knyttet til alle språkfagene, og har en adskillig viktigere posisjon enn det antall grunnfagsstudenter skulle tilsi. Faget er for eks. også knyttet til EDB, hvor det spiller en viktig rolle i utformingen av kommunikasjonsformer mellom Mennesket og Maskinen.

Så har vi forprøvene, da, i fonetikk og språkvitenskap. I og med at disse er obligatoriske for alle språkstudenter, sier det seg selv at disse tar mye av undervisningstida.

— Greier du/dere å overbevise Universitetet også om dette, eller må dere ut på gata etter et alibi i form av nye grunnfagsstudenter?

— Jeg tror ikke det skulle være noen fare for det, selv om rekrutteringen selvfølgelig er vik-

tig. — Men hva er egentlig Lingvistikk?

— Syntaks, semantikk, fonologi og morfologi.

— ??????!

— Syntaks har med språkstruktur å gjøre, semantikk handler med den innholdsmessige siden til språket. Fonologi og morfologi dreier seg om lyder og lydsettninger. Dessuten må studentene lære syntaksen i et ikkeden-indoeuropeisk språk (!) norsk. Tromsø kan man lære syntaks å kjenne i såpass forskjellige språk som samisk (nord- og sørsamisk), finsk, kinesisk og malayisk. — Det nytter altså ikke prøve seg på plankekjøring som italiensk eller tysk, nei, nei.

— Men med dagens astronomiske lånerente, hva kan lingvistikk brukes til?

— Hovedfagsstudenter gode muligheter, for eksempel til Toril Fiva, den ene av de hovedfagsstudentene). Dessuten som for nevnt, EDB kan brukes til det utroligste. — Sånn tilsi må det sies at vi håper på «stille balleffekten», når det gjelder krutteringa, at de som starter lingvistikk greier å dra an med seg, slik at antall studenter øker.

Herved bringer vi altså oppfordringen videre; prøv lingvistikk! (Det er koselige folk.)

Psykologi grunnfag

Eksamensnerven og krampelesing er stikkord for dem som nå nærmer seg innspurten på Psykologi gr.f. I høstsemesteret har det vært undervisning i fordypningsområder, samt at en har hatt oppgaveseminar. Dette i tillegg til de vanlige forelesningene. Hjemmeoppgavene skal leveres 22. november. I månedsskiftet nov./des. skal det være en åttetimers skriftlig eksamen. Deretter blir det en muntlig eksamen. Det viser seg at en stor del av studente-

ne vil vente til våren med å gå opp. Dette kan være et utslag av at pensum er for stort (3500 s.), og at presset i eksamenssemesteret er for hardt. At man på grunnfag har 1000 sider i fordypning er også betenkelig. Imidlertid ser det lysere ut for neste kull; idet det nå er utarbeidet et nytt forslag for pensum og undervisning. I tillegg er det blitt anbefalt at et mellomfag opprettes. Dette er gode nyheter for dem som ønsker å være i Tromsø.

Vi vil ha spansk grunnfag til Tromsø

(Arkivbilder tatt av Utopias utskremte medarbeider: BAJen.) Fra en demonstrasjon i Barcelona i septemer 1981. 25 000 mennesker demonstrerte for å få påbegynt spansk grunnfag ved Universitetet i Tromsø. Arrangørene av denne solidaritetsdemonstrasjonen hevdet at demonstrasjonene talte hele 50 000 mennesker, mens politiet hevdet at bare 15 000 demonstrerte. Utopia har holdt seg til de store dagsavisenes tall, altså 25 000.

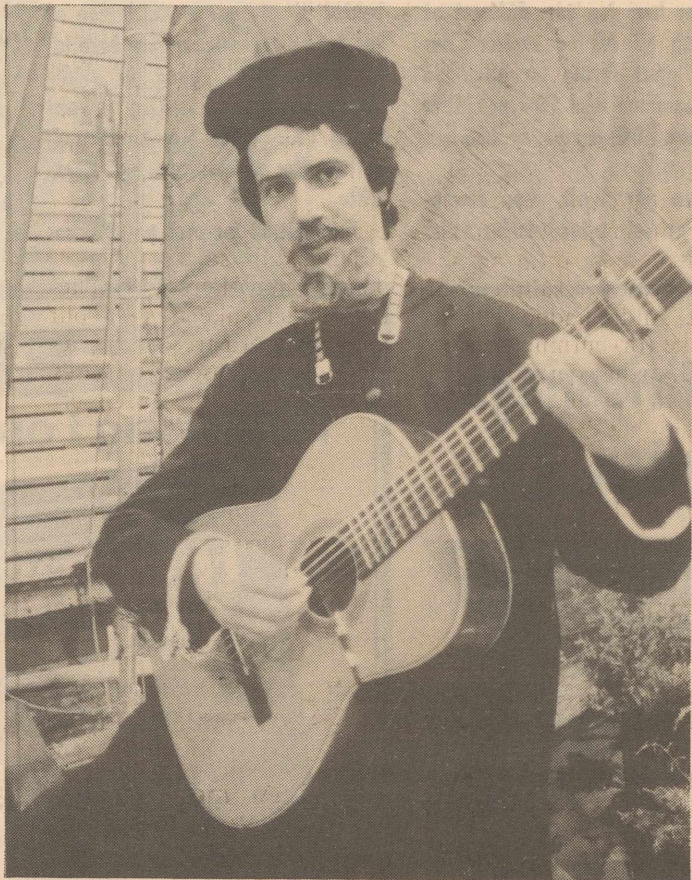


Sivilgarden sympatiserer med dem som ikke vil grunnfaget lagt Tromsø og slo følger hardt ned på demonstrasjonen. Her sees solidariske studenter i flukt mens kulene pipet over hodene deres. Tromsø-studentene dem stor takk skyldig.

GLIMT FRA NORDISK STUDENTMØTE I TROMSØ

Av Kjell Gunnar Skodvin

Vær hilset I Nordens studerende Mend!
Fra stud.med. i Oslo til Tromsøens Svend
Som driver med Biologien.
Ja, samtlig såvel ud til Fjære som Fjeld
Såvel den som bugner av Studiegjeld
Samt den der lever av Fisken på Gjeld.
Vær hilset I lærdommens Svender!
Hil være det elskelige Quindelige Kiøn
Matroner og æktegift Hustruer skjøn
Madamer — med ugifte Piger.
Vær hilset, I alle fra geistlige Stand
Fra Sverige, Finland til Isende Land
Og Danmark, det lille i Syden.
Vær hilset' Hr. Petter vil ønske Dig nu
Og håbe og ønske at akkurat Du
Har meget at om Dyden —
Om Skabelsen, Bibelens mæktige Ord
Om hvorledes alle bør leve på Jord
Og føre sitt levnet med pryden!»



Den mest nord-norske av Studentmøtets deltakere var uten tvil Petter Dass, møtets spesielle æresgjest.

Denne måten ønsket den spesielle æresgjesten, Petter Dass, 550 deltakere fra hele verden velkommen til Nordisk studentmøte i Tromsø. Fra den 1. august var Tromsø og Tromsøhallen sentrum for den største samling den kristne studentbevegelsen har hatt nord for Polarsirkelen.

Møtet varte ei hel uke, med programtilbud og aktiviteter fra tidlig morgen til seint på kvelden.

Hør bare: Gudstjeneste i Ishavskatedralen før frokost, for de tradisjonelt morgenfriske — eller de som hadde glemt liggeunderlaget hjemme ... 70 bibelgrupper, grundige

bibeltimer. Turneringer i både fotball og volleyball — med rundhåndet utdeling av tørrfiskpremier til de seirende lag. 25 ulike seminarer. Kveldsmøter, etterfulgt av ettermøter, samtalekroer, visekroer, tilbud om sjelesorg, nattkafeteria og vi vet ikke hva. Til og med nattkonsert med påfølgende auksjon av scenedekorasjonene hadde man en dag fått plass til. Har vi da fått med alt? Nei, la oss også ta med opptoget i Tromsø sentrum, lovsangkveld i stappfull domkirke, «Alternativ dag» med fottur til Tromsdalstind og Bønntua, fisketur på fjorden og busstur i Lyngen.

Alt sammen — tror vi — inspirert av møtets tema, «Jesus, verdens lys». Men vi har ennå ikke fått brakt på det rene om det virkelig er sant at Bønntua-bestigerne hadde tre bønnemøter underveis ...

Ble Studentmøtet så en eneste lang, kjasete og utmattende forestilling?

At medlemmene i arrange-

mentskomiteén trolig ville svart et unisont «ja!» om de ble spurt et slikt spørsmål, får så være. Viktigere er det at den enkelte student, den enkelte deltaker har gode minner fra Tromsø-møtet. Mange ga uttrykk for at det var godt å være på studentmøte. Hvis man kommer fra studiesteder med små, små studentlag, eller man står aleine som kristen — da er det godt å komme til en plass der en kan ha fellesskap med likesinnede og få med nye impulser hjem.

De av oss som ellers i året har Tromsø som adresse, synes dertil at det er morsomt å tenke på at det virkelig lot seg gjøre å gjennomføre et såpass stort arrangement som Nordisk Studentmøte var. Om man i utgangspunktet ikke er så mange til å dra lasset — mye går bra om alle gjør sitt. Så håper vi da også at Studentmøtet kan virke som en stimulans og en vitamininnsprøytning for det kristne studentmiljøet her i byen.

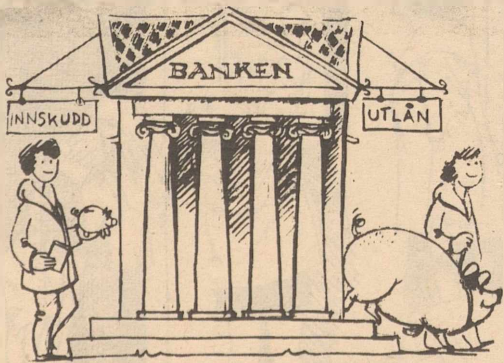


Hvorledes demonstrasjonstog var det da Studentmøtets deltakere gikk fra Tromsdalen til Domkirke.

HAR DU OPPRETTET SPAREKONTO?

Som du vet styrker det muligheten for lån.

Ved sparing opparbeider du også et tillitsforhold/kundeforhold som en eller annen gang gjør at du får lån når du trenger det.



SPARING OG LÅN - DET HENGER SAMMEN.



Oppfordring

Redaksjonen i Utopia er så å si 100% ny dette semesteret. Av den grunn er vi avhengige av å få «feedback» på det vi gjør, vi trenger kritikk av avisa. Kjære leser, kryp så derfor ut av «passivitets land» og skriv til oss. Vi lager avisa for dere, henvender oss til studentene. Det er heller ikke mange som jobber i redaksjonen, derfor kan avisa bli «ensporet». Vi er sikre på at rundt omkring på instituttene skjer det ting som andre burde få lese om. Dere har sikkert mye interessant som kan gi avisa spredning på stoffet.

Vi takker på forhånd og venter spent på oppfordringens resultat.

UTROPIA

Søndre Tollbugt. 7 B,
9000 Tromsø. -
Tlf.: (083) 81 715.



Nå med tilbud på mat og drikke!

21.00 – 21.30 kr 15,-
23.30 – 24.00 rett fra krana!

En funksjonshemmet mann

er interessert i å komme i kontakt med studenter. Han bor nemlig i sin egen leilighet i Tromsdalen, tre personer inngår i døgnturnus som hjemmehjelp for at dette skal gå an. For å få turnusen til «å gå opp», trengs det en fjerde person annenhver helg (pluss evt. ved sykdom hos de faste). Dette tilsvarer ca. ¼ stilling, og det

lønnes som hjemmehjelp. Tidligere har en gjeng teoribyggstudenter delt denne stillinga, men disse er nå slutta. Studenter som er interessert i å overta (helst gutter med sertifikat), kan ringe Kåre Slettvoid, tlf. 30 917, eller Tromsø sosialkontor v/sykepleiesjefen, tlf. 85 000.

PROBLEMER?

Opplever du at forhold og sider ved livet innenfor eller utenfor Universitetet er vanskelige å takle?

Vet du at studentene har en egen sosialtjeneste som du kan henvende deg til?

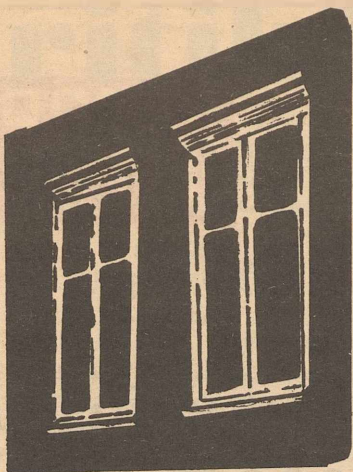
Ta kontakt hvis du trenger råd og veiledning, noen å snakke med om personlige og sosiale problemer eller studieproblemer som ikke er direkte faglige.

Du kan også be om informasjon av forskjellig art og få vite hvor du kan henvende deg i helse- og sosiale spørsmål og juridiske saker.

Sosialsekretær Ann Torunn Olsen,
tlf. 81 012.

Storgt. 25,
5. etasje
Kl. 09.00 – 15.00

hus- praten



Ma

Asså jeg skjønner ikke hva de mener jeg, med at studentuka er ufarlig og det er der, tenk på meg forsempel som var her på mandagen, da han var her han litt eldre, som snakka om de landene nedi der, i Afrika eller hvor det var, og altså for ikke å snakke om nachspielet... men asså på andre måter asså. Er jo ikke så vant til alt det ølet enda jeg, men når det er så billig så, og da må man jo bare på toalettet da. Men det ser jo altså bare ikke ut der inne asså. Ja jeg vil ikke engang snakke om det som står på veggene! Men et skikkelig speil kunne de vel i hvertfall skaffe, et litt større mener jeg, og litt stil og sånn. Og det blir jo litt trangt da, særlig for oss som er vant til å ha med allfall en venninne når vi skal på... og jeg har regna litt på det jeg, og kommet til at ved ellevetiden befinner det seg ca. 300 personer på jentedoet. Og det tar jo litt tid da, siden det bare er en do mener jeg, og for i det hele tatt å rekke det, for det går galt altså, så må man bare gå direkte fra disken og inn på toalettet asså. Og mye av vitsen forsvinner jo da mener jeg. Men forsåvidt asså så har vi fått det ganske kos der. Vi har laga egen avdeling av Samfunnet der vi.

Og på fredag tar vi med håndarbeid. Med det blir jo litt... jeg mener det er jo ingen gutter der... Men det med farlig altså. Jeg lurar på jeg, om ikke dørvaktene er litt slepphendte. Det er et par virkelig snåle typer her asså, de ser ikke ut altså og går rundt og bomber penger og alt mulig, man kan jo bli rana før en vet ordet av det. Og en av dem da, helt barbert på hodet altså, som stappa et stykke pizza ned i utringinga til venninna mi og alt. De kan vel ikke være studenter sånne vel? Og hva gjør de her da? Og jeg kan nevne flere ting som er farlig jeg. Ta stafetten forsempel. Jeg snubla jeg, i bananen min. Og det var nå bare blåbær mot han som snubla i musa si... ja huff. Men det var det jeg skulle si altså, at man skal leve livet farlig. Litt, sånn passe farlig.

Og så er det jo gøy da, syns vi skulle prøve å holde stilen litt videre også, dra uka inn i undervisninga så og si. Antrekk på forelesningene syns nå jeg vi skulle ha, blir jo mye festligere da, litt solstreif i hverdagen og sånn, og ikke bare gørr og trist og pottittland, og flere omvisninger på Mack. Fredag passer nå best for meg, da.

Hummer & Kar

Kjære Mamma og Pappa!
Ja, nå har jeg vært i Tromsø i snart åtte uker, og gjett om det har vært gøy! UiTØ er dødsbra, hvertfall IMR, der hvor jeg går. Akkurat nå sitter jeg på AU og skriver. Har nettopp gjort ferdig en killer på darten sammen med SU-type. (Eller så var han i DG-gruppa, er ikke helt sikker).

X-filen går ålreit, men emmahundre er helt pyton, derfor kuler

jeg ned litt på AU innimellom.

Det blei jo laga UKE og greier her for litt sia, da bodde jeg ned på Huset, levde bare på blanding, bokkøl og gåsegg! - Kult! Men så var det en trønder der som bare laga kvalm. Hver gang vi skulle Macke, ville han på død og liv Dahle, og UKE-bossen fløy bare rundt og hyyyyte: «Ja men ka me' Hans'a?!»

Etter jul vil jeg over på ISL, tror

jeg. Veit ikke om matta er noe for meg. Tror heller jeg vil flippe ut på finsk eller no' sånt. Dessuten er det mange flere folk som digger Utopia der. Men nå har jeg ikke tid til å skrive mer, skal bort på Gjennomgangsbygget på Steinbit-fest, så nå stimer jeg av gårde.

Ha det bra,

hilsen Klumpen.

P.S. - har fått lov av PLUT!

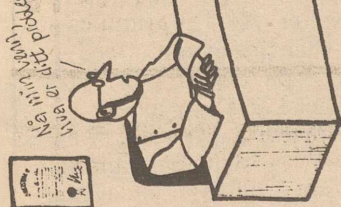
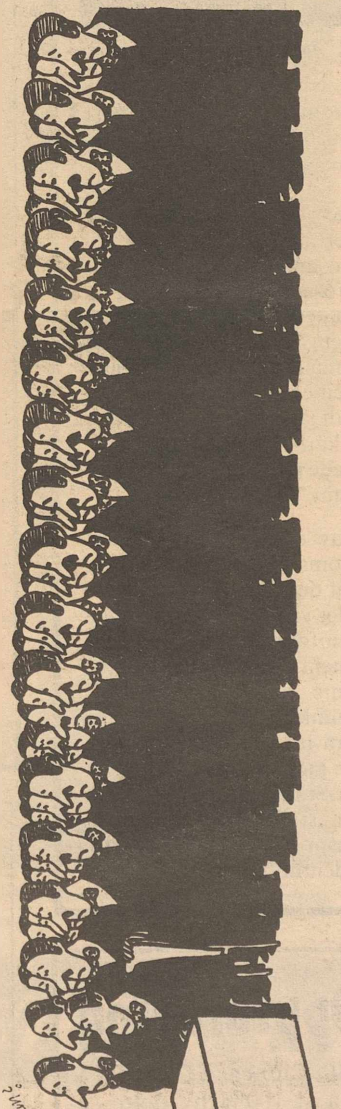
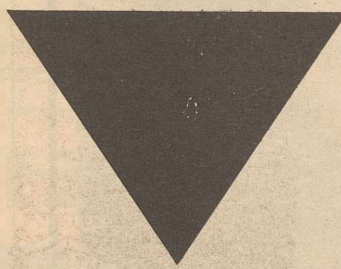
Kjære Klumpen!

Det var godt å høre fra deg, og du har det bra! Men du er nødt på passe deg litt, vet du. Vi ser mange av vennene dine hørt tvisomme ut, særlig denne utre - pass deg for henne!

Ellers så får du ha det godt hils PLUT!

Mamma og P

Aktiviserings- spalten



OBS!
husk å snu avisa
tilbake...

EKSAMEN Veiledning i oppgaveskriving for studenter



Lærere med erfaring fra sensorarbeid redegjør for de krav som stilles til eksamensbesvarelser.

Praktiske eksempler og oppgaver.

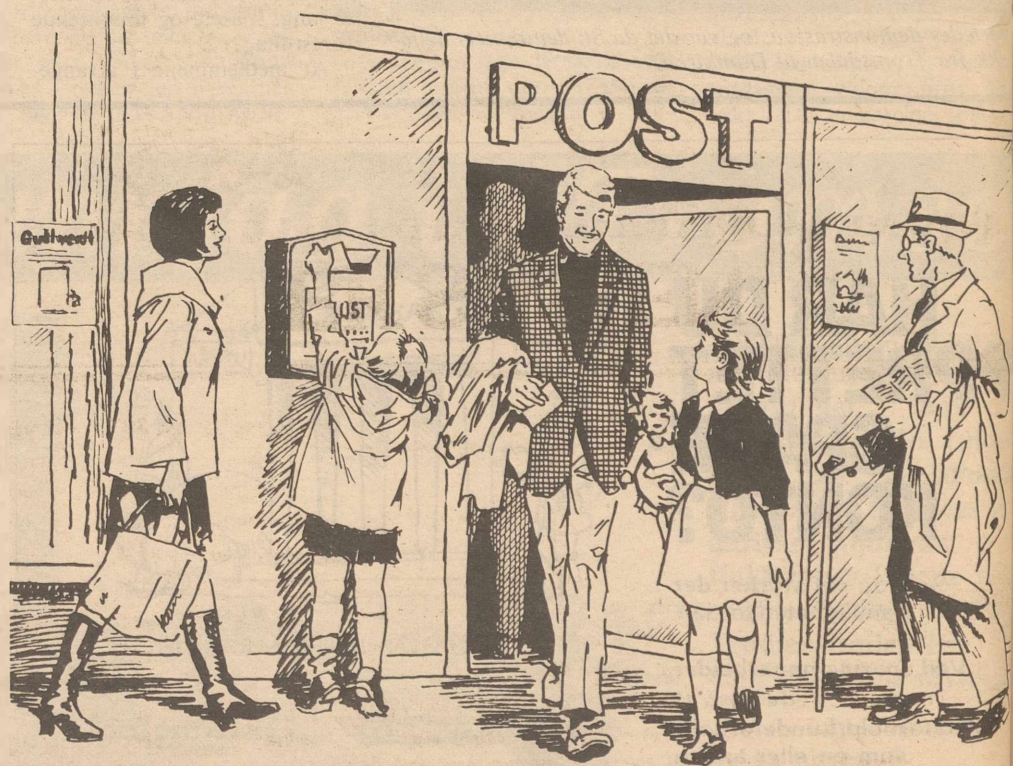
Egnet for selvstudium og oppgaveseminarer.

Egne kapitler for examen philosophicum, juridiske fag, statsvitenskap, sosialøkonomi, sosiologi og psykologi.

Jon Skard (red.)
Eksamen
1982. 95 s. 59,00
03-12411-9 bm

ASCHEHOUG

Du bør spare i en bank som er der du er - - og som har åpent alle hverdager!



POSTSPAREBANKEN - banken på postkontoret

KRIMINAL

Livsfarlig å ferdes i Studenthusets geografiske nærhet?

Kvelden var ung og håpefull. Faktisk så ung og håpefull at køen som slyngnet seg rundt hjørnet av Studenthuset og helt ned i oppkjørselen, bare sto og småtrippet og håpte på å slippe inn snarest mulig. Men da... Da!... starter en diger bil som har stått parkert inne i bakgården opp med et brøl og fyker framover. Kjøstærne skvetter vettskremte til siden; køen deler seg faktisk slik som Rødehavet gjorde dengang salige Moses og drabantene hans skulle over fra Egypt til Sinai. Heldigvis teller vi ingen falne, men et flerstemmig skrik og ukvemsord stiger opp i den mørke natt. Ford Transiten bråstanser; der lyder av stillestående gummidekk som pløyer seg vei bortover grusbeltet oppkjørsel. Vinduet ruller ned og et hode stikkes ut. «Ka i farken e'de'dækker vil?!» kommer

det kvesende fra et hull i nedre del av framsida på hodet. Vantro og forsiktig irritert ytres det fra dem som nettopp har reddet livet, at vedkommende sjåfør kanskje kunne ha navigert noe forsiktigere på vei nedover smuget. Svaret er rungende lyder om jævla studenter som drikker seg fulle og bråker om natta når skikkelige folk skal sove. Argumentet som i en annen sammenheng kanskje muligens kunne hatt noe for seg, avsluttes med et brøl til en av motdebattantene om: «Kom og legg deg framfor bilen så skal jeg kjøre over deg!» Og så var bilen borte. Det høstes bare høylyende bildekk fra inne i sentrum et sted. Men hun som ble oppfordret til å få seg en omgang med bilen, tar det hele meget pent og smiler til de andre overlevende: «Det var bare naboen.»

Bent-Are Jensen

